

รายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน

โดย

คณะอนุกรรมการสิทธิในทรัพยากรน้ำ ชายฝั่ง แร่ และสิ่งแวดล้อม

รายงานผลการตรวจสอบ ที่ / ๒๕๕๑

เรื่อง สิทธิชุมชน กรณีการก่อสร้างโรงงานกำจัดขยะ ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี

ผู้ร้อง นางนิตยา ปัตตะแวว

ผู้ถูกร้อง บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน)

ผู้ร้องได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามคำร้องที่ ๕๗๒/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๗ ว่า โรงงานกำจัดขยะของบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ก่อให้เกิดมลพิษต่อชุมชน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณาแล้วเห็นว่า เรื่องดังกล่าวมีมูลและอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการด้านพลังงานและอุตสาหกรรม เป็นผู้ดำเนินการ ในขณะที่ตรวจสอบได้มีการรวบรวมกับ คณะอนุกรรมการสิทธิในทรัพยากรน้ำ ชายฝั่ง แร่ และสิ่งแวดล้อม แล้วใช้ชื่อว่า คณะอนุกรรมการสิทธิในทรัพยากรน้ำ ชายฝั่ง แร่ และสิ่งแวดล้อม

ข้อ ๑ ความเป็นมา

บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ซึ่งประกอบกิจการรับกำจัดขยะอุตสาหกรรมในพื้นที่หมู่ที่ ๘ ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี การประกอบกิจการทำให้เกิดน้ำเน่าเสีย สกปรก ส่งกลิ่นเหม็น ส่งผลให้ต้นข้าวในนาตาย ปลาในแหล่งน้ำตาย และน้ำเสียไหลซึมเข้าในบ่อบาดาลของชาวบ้าน ทำให้ใช้น้ำบริโภคไม่ได้ ชาวบ้านเคยร้องเรียนไปยังหลายหน่วยงาน แต่ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้

ข้อ ๒ การตรวจสอบ

คณะอนุกรรมการสิทธิในทรัพยากรน้ำ ชายฝั่ง แร่ และสิ่งแวดล้อม ได้ให้ผู้ร้องชี้แจงด้วยวาจา ให้บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) สำนักงานนโยบายและแผน

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ชี้แจงด้วยเอกสาร และให้กรมควบคุมมลพิษ และกรมโรงงานอุตสาหกรรม ชี้แจงด้วยเอกสารและวาจา สรุปข้อมูลได้ดังนี้

๒.๑ คำชี้แจงของผู้ร้อง

ชี้แจงด้วยวาจา

บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ดำเนินการรับกำจัดขยะอุตสาหกรรม โดยขออนุญาตดำเนินการและได้รับอนุญาตตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยก่อนหน้านั้นมีการลักลอบดำเนินการมาก่อน ในการขอตั้งโรงงานครั้งแรกอยู่ที่หมู่ที่ ๕ ตำบลท่ามะปราง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี หลังจากได้รับอนุญาตและการดำเนินการมาประมาณ ๒ ปี เริ่มมีผลกระทบเกิดขึ้นกล่าวคือ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๑ ชาวในนาของชาวบ้านตายบางส่วน ต่อมาปี พ.ศ. ๒๕๔๒ - ๒๕๔๔ นาข้าวเสียหายและน้ำเสียซึมลึกลงไปในบ่อบาดาล และไหลลงสู่ลำห้วยที่ชาวบ้านใช้น้ำอุปโภคบริโภค ทำให้เกิดความเสียหาย ไม่สามารถอุปโภค - บริโภคได้

ในปี พ.ศ. ๒๕๔๑ ชาวบ้านร้องเรียนต่อองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลาไหล องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแห้ง และในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ร้องเรียนต่อนายอำเภอแก่งคอย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสระบุรี สำนักงานสิ่งแวดล้อมจังหวัดสระบุรี ผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี รวมถึงหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง หลังจากนั้นกรมควบคุมมลพิษได้เข้าไปตรวจสอบในพื้นที่ และมีหนังสือแจ้งกระทรวงอุตสาหกรรมว่า จากการตรวจสอบพบสารโลหะหนักปนเปื้อนในน้ำที่ชาวบ้านใช้อุปโภค - บริโภค

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๒ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้จัดประชุมเพื่อแก้ไขปัญหา และได้แจ้งให้ผู้ประกอบการแก้ไข ผู้ประกอบการได้แจ้งกลับไปที่อำเภอแก่งคอยว่าแก้ไขเรียบร้อยแล้ว แต่หน่วยงานของรัฐไม่ได้เข้าไปตรวจสอบอย่างจริงจังว่า มีการแก้ไขปัญหาเรียบร้อยแล้วหรือไม่ จนถึงปัจจุบัน (เดือนตุลาคม ๒๕๔๗) ปัญหายังคงมีอยู่ชาวบ้านบางคนเกิดอาการเจ็บป่วย และหลายคนได้รับความเดือดร้อนจากมลพิษที่เกิดจากโรงงานฝังกลบขยะอุตสาหกรรมดังกล่าว

ต่อมา ชาวบ้านได้รวมตัวกันประท้วงบริเวณทางเข้าโรงงาน เพราะต้องการเข้าไปตรวจสอบขณะที่ผู้ประกอบการอ้างว่าไม่มีพิษหรืออันตรายจริงหรือไม่ จนถูกบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ฟ้องร้องเป็นคดีต่อศาลเรียกค่าเสียหายจำนวน ๓๙๕ ล้านบาท

ผู้ร้องต้องการให้ผู้ประกอบการแก้ไขสภาพแวดล้อมให้คืนสภาพดีดังเดิม โดยให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง และให้มีการชดเชยค่าเสียหายแก่ชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบ

ทั้งนี้ ผู้ร้องได้แนบเอกสารประกอบการชี้แจง ดังนี้

๑. สำเนาบันทึกข้อความ ที่ทำการปกครองอำเภอ ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๒ เรื่องราษฎรร้องทุกข์ รเรียนนายอำเภอเมืองสระบุรี

จากการตรวจสอบกรณีราษฎรหมู่ที่ ๖ หมู่ที่ ๘ ตำบลหนองปลาไหล ร้องทุกข์ เนื่องจากได้รับผลกระทบจากการทิ้งขยะที่หมู่ที่ ๘ ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย

(๑) ตรวจสอบสถานที่ทิ้งขยะบริเวณหุบเขาพื้นที่หมู่ ๘ ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย พบว่ามีการปรับพื้นที่เป็นบริเวณกว้างประมาณ ๑๐ ไร่เศษ มีการตั้งสำนักงานมีผู้ดูแลตลอดเวลา มีการเดินสายไฟฟ้าปักเสาไฟจาก หมู่ ๘ ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย ระยะทางเกือบ ๑ กิโลเมตร มีเครื่องจักรเป็นรถขุดตัก ๒ คัน ขยะที่ทิ้งมีจำนวนมาก บริเวณที่ทิ้งขยะมีภาชนะถังขนาดประมาณ ๒๐๐ ลิตร ทั้งถังพลาสติกและถังเหล็กจำนวนมาก ขยะส่วนใหญ่บรรจุในถุงพลาสติก พื้นที่ทิ้งขยะอยู่สูงกว่าระดับถนนพื้นที่การทำนา และที่อยู่อาศัยของราษฎรในหมู่บ้านข้างเคียง มีการนำขยะมาทิ้ง ประมาณเกือบ ๑ ปี แล้ว

(๒) ใกล้เคียงกับสถานที่ทิ้งขยะมีร่องน้ำซึ่งไหลมาจากแหล่งทิ้งขยะ พบว่าน้ำที่ขังอยู่ตามร่องน้ำเป็นฟองน้ำจะเนื่องมาจากการเกิดปฏิกิริยาทางเคมี และน้ำจะไหลลงในบ่อน้ำมีสภาพสีดำมากและเป็นฟอง น้ำจากบ่อน้ำถ้ามากจะล้นไหลไปตามร่องน้ำไปสู่ที่ต่ำกว่า พบว่ามีบ่อน้ำอีกแห่ง ซึ่งอยู่ห่างจากบ่อแรกประมาณ ๓๐๐ เมตร มีสภาพสีดำ และเป็นฟองเช่นเดียวกัน และถ้ามีน้ำมากล้นจะไหลตามร่องน้ำไปสู่ที่ต่ำกว่า ลงสู่พื้นที่นาและที่อยู่อาศัยของราษฎร หมู่ที่ ๘ ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย หมู่ที่ ๘ ตำบลหนองปลาไหล และหมู่ที่ ๘ ตำบลกุดนกกเปาะ อำเภอเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี

(๓) ตรวจสอบพื้นที่ที่ได้รับความเดือดร้อนในเขต หมู่ที่ ๘ ตำบลหนองปลาไหล อำเภอเมืองสระบุรีแล้วพบว่า มีบ่อน้ำของราษฎรที่อยู่ในแนวร่องน้ำจากแหล่งทิ้งขยะไหลลง พบว่าน้ำในบ่อแรกมีสีเข้มกว่าปกติ ราษฎรไม่กล้าใช้สอย และที่บ้านเลขที่ ๗ หมู่ ๘ ตำบลหนองปลาไหล บ้านของนายคำภีร์ สมยา ปรากฏว่าบ่อน้ำข้างบ้านที่ขุดไว้ใช้สอย ในฤดูฝนที่ผ่านมามีน้ำจากแหล่งขยะไหลเข้า ทำให้สภาพน้ำมีสีเหลืองเกือบดำ เป็นฟอง ใช้สอยไม่ได้ และที่นาซึ่งมีประมาณ ๑๐ ไร่ มีพื้นที่ที่อยู่ในลุ่มประมาณ ๕ ไร่ น้ำจากแหล่งขยะไหลลง ต้นข้าวเกือบทั้งหมดไม่เจริญเติบโต ต้นเน่าตาย ทั้งหมดมีที่เหลือนรอดเล็กน้อย ไม่ออกรวง ส่วนที่นาแปลงอื่นๆ ที่น้ำเสียไม่เข้มข้นจะเสียหายประปราย

(๔) สอบถามราษฎรบอกว่าบางเวลาจะไต่กลิ่นต่างจากปกติ และการหายใจอึดอัด น่าจะมาจากแหล่งทิ้งขยะ

(๕) ราษฎรให้ข้อมูลว่าขยะที่ทิ้งมีรถยนต์บรรทุก ๑๐ ล้อ และรถพ่วงขนมาจากที่อื่น เดิมใช้เส้นทางจากอำเภอแก่งคอย ปัจจุบันใช้เส้นทางผ่านพื้นที่ตำบลหนองปลาไหล ด้วย

ข้อพิจารณา

(๑) จากสภาพขยะและผลกระทบ ขยะที่นำมาทิ้งอาจเป็นสารเคมีที่มีพิษ

(๒) การจัดทำสถานที่ทิ้งขยะ ตามข้อ ๑ อำเภอแก่งคอย คงทราบเรื่องดีอยู่แล้ว มิใช่เป็นการลักลอบทิ้งเป็นครั้งคราว อำเภอเมือง คงไม่มีอำนาจจะเข้าไปจัดการใดๆ กับแหล่งทิ้งขยะดังกล่าวได้

(๓) ความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นที่พบเป็นเพียงครั้งแรก และเป็นระยะเริ่มต้นในการทิ้งขยะ ณ แหล่งดังกล่าว ในระยะเวลาข้างหน้าผลกระทบจะต้องรุนแรงมากกว่านี้ ถ้าไม่มีการ

แก้ไขตั้งแต่บัดนี้ไป ราษฎรจะต้องได้รับความเดือดร้อนมากยิ่งขึ้น พื้นที่การเกษตรจะต้องเสียหายเพิ่มขึ้นอย่างมากมาย

๒. เอกสารการฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลาง

นายยงยศ อติเรกสาร กับพวกรวม ๑๒๖ คน (ไม่รวมผู้ร้อง) ได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลาง เป็นคดีหมายเลขดำที่ ๑๗๗๕./๑๘๓๐/๒๕๔๖ ให้อุตสาหกรรมจังหวัด (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) กรมโรงงานอุตสาหกรรม (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓) และนายกองค้การบริหารส่วนตำบลห้วยแห้ง (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔) เพิกถอนใบอนุญาตตั้งโรงงานกำจัดขยะ และฟ้องขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้ง ๔ รายปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย โดยบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ร้องสอดโดยมีประเด็นคำฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษา ดังนี้

ผู้ฟ้องคดีได้ฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งดังนี้

(๑) ให้เพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานของผู้ร้องสอดในการประกอบกิจการฝังกลบวัสดุที่ไม่ใช่แล้วที่ไม่เป็นอันตรายและเป็นอันตรายทุกฉบับและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพทุกฉบับ

(๒) ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และที่ ๒ ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ หมวด ๒ ว่าด้วยการกำกับและดูแลโรงงานตามมาตรา ๓๖-๔๔ หมวด ๓ ว่าด้วยบทกำหนดโทษ และตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๕๙ และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๓) ให้ชนย้ายวัสดุที่ไม่ใช่แล้วดังกล่าวออกจากบริเวณจังหวัดสระบุรีภายใน ๓ เดือน และให้ฟื้นฟูสภาพแวดล้อมให้กลับคืนสู่สภาพเดิม

(๔) ให้ผู้ร้องสอดชดใช้ค่าเสียหายทั้งหมดให้กับราษฎรที่เดือดร้อน

(๕) ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องลงโทษพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ร่วมกระทำผิด

ต่อมา ในวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๐ ศาลปกครองกลางมีคำพิพากษายกฟ้อง

๒.๒ คำชี้แจงของผู้ถูกร้อง

บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน)

ชี้แจงด้วยเอกสาร เมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๕๐

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๐ ที่ประเทศไทยเริ่มมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาตินั้น วัตถุประสงค์ส่วนหนึ่งคือการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ เพื่อผลิตสินค้ามูลฐาน และมีความจำเป็นในการดำรงชีวิตทดแทนสินค้านำเข้าของประเทศ ต่อมาเมื่อประมาณปี พ.ศ. ๒๕๒๕-๒๕๓๐ ประเทศไทยได้ทำการสำรวจหาแหล่งน้ำมันทางทะเล และสามารถขุดเจาะนำก๊าซธรรมชาติขึ้นมาใช้เป็นพลังงานทดแทนน้ำมันเชื้อเพลิง และนำไปเป็นวัตถุดิบในการผลิตสินค้าเพื่อส่งออกไปขายในต่างประเทศ เพื่อนำเงินตราต่างประเทศเข้าสู่ประเทศไทย

ในระยะเวลาดังกล่าว กระทรวงอุตสาหกรรมและคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ได้เห็นชอบให้มีการก่อตั้งโรงงานอุตสาหกรรมขึ้นในเขตกรุงเทพและปริมณฑลเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดปัญหามลพิษทางอากาศ มลพิษปนเปื้อนทางน้ำ รวมถึงกากของเสียเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนในเรื่องของสุขภาพอนามัย อาชีพ และนอกจากนั้นวัตถุอันตรายที่มีคุณสมบัติเป็นสารก่อให้เกิดโรคมะเร็ง ก่อให้เกิดการกลายพันธุ์และสารที่มีผลกระทบต่อทางพันธุกรรมก็มีการสะสมทั้งในน้ำผิวดิน น้ำใต้ดิน น้ำทะเล ตะกอนใต้ท้องน้ำและพื้นผิวดินเป็นจำนวนมาก ดังนั้นจึงจำเป็นที่รัฐบาลต้องเร่งรัดในการแก้ไขปัญหาทั้งอากาศเสีย น้ำเสีย และกากขยะของเสียอันตรายต่างๆ ให้เป็นรูปธรรม

ในปี พ.ศ. ๒๕๔๐-๒๕๔๑ กระทรวงอุตสาหกรรมได้ออกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ๒ ฉบับ ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๖ เรื่องการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว (ของเสียอันตราย) และประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๑ เรื่องการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว (ของเสียไม่อันตราย) ขึ้นมาบังคับใช้ภายในประเทศและเพื่อจัดการกับกากขยะ อุตสาหกรรมที่เกิดขึ้น แต่ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ทั้งสองฉบับสามารถแก้ไขปัญหาได้ในระดับหนึ่ง ดังนั้นในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ กระทรวงอุตสาหกรรมจึงได้ยกเลิกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ทั้งสองฉบับดังกล่าว และใช้ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องการกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว พ.ศ. ๒๕๔๘ แทนฉบับเดิม โดยในประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับนี้ได้เพิ่มหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ก่อกำเนิด ผู้ขนส่ง และผู้รับกำจัดของเสียเอาไว้ นอกจากนี้ในการระบุของเสียต่างๆ ได้กำหนดเอาไว้เป็นรหัส ซึ่งขึ้นกับการประกอบกิจการโรงงานว่า กิจการใดจะต้องมีของเสียประเภทใด ทำให้การควบคุมสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วในประเทศได้พัฒนาในด้านกฎเกณฑ์ที่ทัดเทียมกับต่างประเทศแล้ว

ในระยะที่ประเทศไทยได้ทำการแก้ไขปัญหาของเสียอุตสาหกรรมนั้น กระทรวงอุตสาหกรรมได้ส่งเสริมและร่วมมือกับภาคเอกชนจัดตั้งบริษัทบริหารและพัฒนาสิ่งแวดล้อม (Genco) ขึ้นในประเทศ เพื่อทำการรับฝักรวมขยะที่เป็นอันตรายและไม่อันตรายจากอุตสาหกรรมเป็นโครงการนำร่อง โดยมีพื้นที่ฝักรวมในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง และที่จังหวัดราชบุรี แต่เนื่องจากของเสียจากภาคอุตสาหกรรมมีเป็นจำนวนมาก กระทรวงอุตสาหกรรมจึงได้สนับสนุนให้ภาคเอกชนที่สนใจที่จะประกอบกิจการฝักรวมกากของเสียรายอื่นมาดำเนินการเพิ่มขึ้น ดังนั้นบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ จำกัด (มหาชน) จึงได้ก่อตั้งขึ้นในช่วงระยะเวลาดังกล่าว

๑. ในการประกอบกิจการโรงงานของบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ จำกัด (มหาชน) มีความเป็นมา ดังนี้

๑.๑ บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ จำกัด (มหาชน) (BWG) ได้ยื่นเรื่องขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ณ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสระบุรี และสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสระบุรี ได้พิจารณาออกใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานรับฝักรวมวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่ไม่เป็นอันตราย ทะเบียนโรงงานเลขที่ จท-๑๐๑-๒/๔๐ สบ ให้เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๐ โรงงานตั้งอยู่ที่หมู่ที่ ๘ ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ในเนื้อที่ทั้งหมด

๒๒๒ ไร่ ๓๔ ตารางวา ในการประกอบกิจการโรงงานไม่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม เพราะกำหนดให้โรงงานที่ฝักรถยนต์ที่เป็นอันตรายเท่านั้น ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

๑.๒ บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) เริ่มแรกประกอบกิจการโรงงาน เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๔๑ และได้รับอนุญาตให้ขยายโรงงานครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๔๔ เพื่อเพิ่มเครื่องจักรและอุปกรณ์ในการกำจัดน้ำเสียให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น และได้รับการต่ออายุใบอนุญาตจากสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสระบุรี ให้ประกอบกิจการได้ไปจนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๐

๑.๓ บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ได้รับอนุญาตขยายโรงงานครั้งที่ ๒ และครั้งที่ ๓ เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๖ เพื่อตัดแยกสิ่งปลูกสร้างหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วและรับฝักรถยนต์สิ่งปลูกสร้างหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วเป็นของเสียอันตรายและบำบัดน้ำเสียรวม โดยผ่านการพิจารณาในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) จากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ในพื้นที่โครงการเนื้อที่ ๒๕๒ ไร่ ๓๗ ตารางวา ตามหนังสือแจ้งจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ และได้แจ้งการเริ่มประกอบกิจการฝักรถยนต์ของเสียอันตรายในวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๔๘

๑.๔ การฝักรถยนต์จากอุตสาหกรรมที่ไม่เป็นอันตรายในบ่อฝักรถยนต์ ๑ (ได้รับใบอนุญาตอยู่เดิมแล้ว) ได้ทำการปิดหลุมเมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๔๕ บ่อดังกล่าวมีปริมาณการฝักรถยนต์ของเสียไม่อันตรายทั้งสิ้นประมาณ ๖๗,๐๐๐ ตัน ในปัจจุบันการฝักรถยนต์จากอุตสาหกรรมที่เป็นของเสียไม่อันตรายจะทำการฝักรถยนต์ในบ่อที่สอง มีเนื้อที่ประมาณ ๒๐ ไร่

๑.๕ เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการจัดการฝักรถยนต์ของเสียอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ส่งผลกระทบต่อสภาวะแวดล้อม ทางบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) จึงได้จัดทำโครงการเพื่อขอรับรองมาตรฐานบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ (ISO ๙๐๐๑) และมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม (ISO ๑๔๐๐๑) ภายใต้การตรวจสอบอย่างเข้มงวดของบริษัท เอส จี เอส ประเทศไทย จำกัด เมื่อต้นปี พ.ศ. ๒๕๔๘ บริษัท เอส จี เอส ประเทศไทย จำกัด จึงให้คำรับ ร่องระบบการบริหารจัดการเรื่องสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพของบริษัท

๑.๖ ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปของพื้นที่โครงการ เป็นที่ราบเชิงเขา มีระดับความสูงประมาณ ๓๕ เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง มีต้นไม้ล้อมรอบ ค่อนข้างแห้งแล้ง ด้านทิศใต้ติดกับเขาไม้ไผ่ต่อเนื่องกับเทือกเขาจำปา ด้านทิศเหนือเป็นพื้นที่ราบ มีเส้นทางเข้าสู่พื้นที่โครงการที่เชื่อมต่อกับบ้านหนองน้ำเขียว และพื้นที่ของโครงการติดกับอาคารบริเวณของสถานที่เก็บวัตถุระเบิดของบริษัทเอกชน จากการสำรวจภายในรัศมี ๓ กิโลเมตรจากพื้นที่โครงการไม่มีแหล่งน้ำผิวดิน นอกจากนี้แล้วผลการสำรวจทางธรณีวิทยา จะพบชั้นตะกอนร่วน ความหนาประมาณ ๕-๑๐ เมตร ซึ่งจะประกอบไปด้วย ดินเหนียวเป็นส่วนใหญ่ จะมีเศษหินและทรายปนอยู่บางส่วนเท่านั้น ส่วนหินที่รองรับอยู่ด้านล่างคาดว่าจะหินแอนดีไซต์ (Andesite) ซึ่งมีรอยแตกน้อยมาก อย่างไรก็ตาม บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ได้ดำเนินการขุดเจาะบ่อสังเกตการณ์ (Monitoring Well) รอบพื้นที่โครงการตามทิศทางการไหลของน้ำใต้ดิน

รวมทั้งสิ้น ๑๕ บ่อ ที่ระดับความลึก ๒-๗ เมตร เพื่อตรวจสอบคุณภาพน้ำใต้ดินและประเมินผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นต่อชั้นน้ำใต้ดิน โดยส่วนใหญ่จะสามารถเก็บตัวอย่างน้ำใต้ดินทุกบ่อ ยกเว้นในช่วงฤดูแล้งจะเก็บได้เพียง ๙ บ่อ อีก ๖ บ่อ ไม่สามารถเก็บน้ำตัวอย่างได้เนื่องจากน้ำแห้ง

สำหรับภายในพื้นที่โครงการประกอบด้วย อาคารสำนักงาน อาคารซ่อมบำรุง อาคารตรวจรับกากอุตสาหกรรม อาคารคัดแยกกากอุตสาหกรรม อาคารปรับเสถียรกากอุตสาหกรรมปนเปื้อน พื้นที่หลุมฝังกลบแบบถูกสุขาภิบาล พื้นที่หลุมฝังกลบแบบปลอดภัย ระบบปรับปรุงคุณภาพน้ำชะกากอุตสาหกรรม บ่อกักเก็บน้ำฝน หน่วยขนส่งกากอุตสาหกรรม และห้องตรวจสอบวิเคราะห์ทางเคมีกากของเสียทางอุตสาหกรรมด้วย

๒. สภาพปัญหาที่เกิดจากการประกอบการภายในเรื่องสิ่งแวดล้อมของน้ำ อากาศ และการปนเปื้อนของดินบริเวณใกล้เคียงโครงการ

เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๖ ได้มีการชุมนุมปิดกั้นหน้าทางเข้าโรงงาน โดยผู้ที่มาชุมนุมได้ร้องเรียนเรื่องกลิ่นเหม็น น้ำเสียและการฝังกลบกากอุตสาหกรรม ในช่วงระยะเวลานั้นกระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และจังหวัดสระบุรีได้ร่วมกันตรวจสอบข้อเท็จจริงและรับทราบปัญหาข้อร้องเรียนต่างๆ พร้อมทั้งส่งเจ้าหน้าที่ราชการไปทำการตรวจสอบ ซึ่งสามารถสรุปเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาดังกล่าวได้ดังนี้

วันที่ ๑๘-๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ กรมควบคุมมลพิษได้เข้าไปทำการตรวจสอบพื้นที่ของโครงการ สรุปได้ว่าน้ำในแหล่งน้ำผิวดินส่วนใหญ่มีปริมาณสารโลหะหนักอยู่ในระดับปกติ ส่วนน้ำใต้ดินจากบ่อสังเกตการณ์มีค่าโลหะหนักบางตัว เช่น นิกเกิล และแมงกานีส สูงกว่ามาตรฐานซึ่งไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมภายนอกโรงงาน และได้มีการนำผลการตรวจสอบดังกล่าวเข้าหารือในการประชุมกับเจ้าหน้าที่หน่วยงานราชการจังหวัดสระบุรี โดยมีเจ้าหน้าที่กรมโรงงานอุตสาหกรรม เจ้าหน้าที่กรมควบคุมมลพิษ และเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของจังหวัดสรุปได้ว่า ในปัจจุบันผลการตรวจสอบโดยรอบบริเวณพื้นที่โรงงานยังไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจึงมีความเห็นร่วมกันให้โรงงานเปิดดำเนินการฝังกลบสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช่แล้วได้ตามปกติและให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลสิ่งแวดล้อม และตัวแทนประชาชนเข้าร่วมตรวจสอบการดำเนินการของโรงงานให้เป็นไปตามเงื่อนไขและข้อกำหนด และกรมควบคุมมลพิษจะได้เก็บตัวอย่างน้ำจากผิวดิน น้ำใต้ดิน กากที่ฝังกลบและตะกอนดินนำไปทำการวิเคราะห์หาคุณสมบัติเป็นระยะๆ เพื่อหาความเปลี่ยนแปลงในขณะที่เปิดดำเนินการปกติ ซึ่งหากพบว่ามี การเปลี่ยนแปลงทำให้สิ่งแวดล้อมได้รับผลกระทบ ก็จะได้ดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป นอกจากนี้ จังหวัดสระบุรีได้ประสานกับสถาบันการศึกษาที่ได้รับความเชื่อถือเข้าร่วมติดตามตรวจสอบการดำเนินการของโรงงาน เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๔๗ กรมโรงงานอุตสาหกรรมได้เข้าร่วมประชุมชี้แจงปัญหาความเดือดร้อนของชาวบ้านและผลงานที่ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาที่ผ่านมา ต่อคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาผู้แทนราษฎร โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น รองผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี สิ่งแวดล้อมภาค ๗ สาธารณสุขจังหวัดสระบุรี กองน้ำบาดาล กรมควบคุมมลพิษ เป็นต้น เข้าร่วมชี้แจงและคณะกรรมการได้เข้าตรวจสอบพื้นที่

ของโรงงานแล้วมีความพอใจในการจัดการดำเนินการของโรงงาน ซึ่งประธานในที่ประชุมขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำกับดูแลการดำเนินการของโรงงานอย่างใกล้ชิดและเข้มงวดต่อไปด้วย

วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๔๗ จังหวัดสระบุรีได้แต่งตั้งคณะทำงานรับฟังปัญหาความเดือดร้อนและตรวจสอบข้อเท็จจริง กรณีประชาชนได้รับความเดือดร้อนจากการฝังกลบกากอุตสาหกรรมของ บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) และในการประชุมเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๗ ได้ข้อสรุปว่าขณะนี้เหตุการณ์ปกติ มีราษฎรใน ๓ หมู่บ้านป่วยเป็นโรคผิวหนังจำนวน ๑๓ ราย แต่เมื่อป่วยรับยาไปแล้วไม่ปรากฏว่ามีผู้ป่วยกลับมารักษาตัวหรือขยายเพิ่มเติมแต่อย่างใด ขณะนี้ยังวินิจฉัยไม่ได้ว่าสาเหตุเกิดจากอะไร ไม่มีราษฎรร้องเรียนกรณีต้นไม้หรือพืชผลทางเกษตรเสียหายหรือสัตว์เลี้ยงเจ็บป่วยแต่อย่างใด

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าทุกภาคส่วนของทางราชการ ได้เข้าไปรับฟังข้อคิดเห็นของประชาชน ตรวจสอบโรงงานพร้อมให้คำแนะนำเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ซึ่งทางบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ก็รับทราบและแล้วนำไปปฏิบัติในทุกเรื่อง แต่ก็ไม่สามารถแก้ไขตามความต้องการของผู้ร้องเรียนได้ เพราะผู้ร้องเรียนมีวัตถุประสงค์เพียงต้องการให้ทางราชการเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานของทางบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) อย่างเดียวเท่านั้น

๓. เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๖ ผู้ชุมนุม นอกจากจะได้อ้างเรียนไปยังหน่วยงานราชการต่าง ๆ แล้วยังได้นำเรื่องฟ้องไปยังศาลปกครอง โดยกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐ คืออุตสาหกรรมจังหวัดสระบุรี อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมและนายกองค้การบริหารส่วนตำบลห้วยแห้ง โดยสรุปประเด็นที่กล่าวหาได้ว่า

(๑) ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานที่อุตสาหกรรมจังหวัดและอธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรมออกให้กับ บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ตามกฎหมายโรงงานนั้นไม่ชอบด้วยกฎหมาย

(๒) ใบอนุญาตตามกฎหมายสาธารณสุขที่นายกองค้การบริหารส่วนตำบลห้วยแห้งออกให้กับ บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

(๓) กล่าวหา อุตสาหกรรมจังหวัดสระบุรี อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรมและนายกองค้การบริการส่วนตำบลห้วยแห้ง ละเลยต่อหน้าที่ตามกฎหมายกำหนด

จากข้อกล่าวหาทั้งสามประเด็น ผู้ชุมนุมได้ขอให้ศาลปกครองกลางสั่งให้ บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ชดเชยค่าเสียหายให้กับผู้ชุมนุมที่ได้รับความเดือดร้อน เพิกถอนใบอนุญาตทุกชนิดของโรงงาน และลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องในคดีนี้ทั้งหมดตามฟ้อง

เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๐ ศาลปกครองกลางได้มีคำพิพากษาในเรื่องนี้ ตามคดีหมายเลขดำที่ ๑๗๗๕/๒๕๔๖ คดีหมายเลขแดงที่ ๓๓๗/๒๕๕๐ และคดีหมายเลขที่ ๑๘๓๐/๒๕๔๖ คดีหมายเลขแดงที่ ๔๐๐/๒๕๕๐ โดยศาลปกครองกลางได้มีคำสั่งยกฟ้องในทุกประเด็นของข้อกล่าวหา ซึ่งจากคำพิพากษายกฟ้องดังกล่าวนี้ ย่อมแสดงให้เห็นว่า ถึงแม้ว่า บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นต้นเหตุแห่งการฟ้องร้องได้พยายามแก้ไขปัญหาและตอบข้อสงสัยของผู้ฟ้องคดีโดยสันติวิธีตลอดมา แต่หาได้เป็นที่พึงพอใจแก่ผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด มีการสร้าง

เงื่อนไขขึ้นใหม่ จนไม่มีหน่วยงานใดสามารถแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายของผู้ฟ้องคดีได้ การกระทำของผู้ฟ้องคดีทั้งหมดนั้น ประสงค์เพียงเพื่อให้มีคำสั่งให้ยกเลิกใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานของบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) เท่านั้น แต่เมื่อหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องไม่มีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตที่ออกให้แก่บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ผู้ฟ้องจึงได้นำเรื่องฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลาง เพื่อให้มีคำพิพากษาเพิกถอนใบอนุญาต จึงถือเป็นการใช้สิทธิในทางที่ไม่สุจริต ซึ่งศาลปกครองกลางก็ได้มีคำวินิจฉัยในทุกประเด็นข้อกล่าวหาและได้มีคำยกฟ้องในคดีดังกล่าว

๔. การดำเนินการแก้ไขทั้งในอดีตที่ผ่านมาและในอนาคต ตลอดจนการจัดทำแผนงานที่จะทำให้ทางโรงงานอยู่ร่วมกับชุมชนได้อย่างดียิ่งขึ้นนั้น ทางโรงงานได้แบ่งการดำเนินการออกเป็นสองส่วน คือ

๔.๑ การดำเนินการส่วนแรกเป็นการภายใน กรณีที่ผู้ชุมนุมได้ร้องเรียนในเรื่องกลิ่นและน้ำเสียที่เกิดจากการฝังกลบของเสีย โดยปกติหน่วยงานตรวจสอบ (ISO ๙๐๐๑) และ (ISO ๑๔๐๐๑) ซึ่งเป็นหน่วยงานตรวจสอบอิสระภายนอก ได้เข้าไปทำการตรวจสอบทางโรงงานอยู่เป็นระยะเพื่อประเมินสถานการณ์อยู่แล้ว แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อได้รับคำแนะนำจากส่วนราชการที่เข้าไปให้คำแนะนำเป็นการเพิ่มเติม ทางโรงงานก็เร่งรีบดำเนินการตามคำแนะนำจากส่วนราชการที่เข้าไปให้คำแนะนำเป็นการเพิ่มเติม ทางโรงงานก็เร่งรีบดำเนินการตามคำแนะนำทุกประการเป็นการเร่งด่วน เช่น

- ปัญหากลิ่นเหม็นที่อาจเกิดขึ้น โดยการปิดคลุมผิวหน้ากากอุตสาหกรรมด้วยดินและแผ่นพลาสติกอีกชั้นหนึ่งทุกครั้งหลังการปฏิบัติงานประจำวัน ร่วมกับการใช้สารดับกลิ่นฉีดพ่นสำหรับการฝังกลบกากอุตสาหกรรมที่มีกลิ่นรุนแรง ทั้งนี้เพื่อป้องกันกลิ่นแพร่กระจาย โดยปัจจุบันขั้นตอนดังกล่าว บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ได้กำหนดเป็นแผนการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานเป็นการภายใน เพื่อควบคุมและเฝ้าระวังการปฏิบัติงานของพนักงานที่รับผิดชอบ

- ปัญหาน้ำเสียที่อาจเกิดขึ้น บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ได้มีการจัดการน้ำชะกากอุตสาหกรรม โดยการเพิ่มระดับความสูงของคันดินของหลุมฝังกลบ เพื่อป้องกันการไหลล้นของน้ำชะกากอุตสาหกรรม รวมทั้งการลดพื้นที่หน้างานที่ทำการฝังกลบ (Active Zone) ให้มีน้อยที่สุด เพื่อลดปริมาณน้ำชะกากอุตสาหกรรม ที่เกิดขึ้นและยังได้ดำเนินการปรับปรุงระบบบำบัดน้ำชะกากอุตสาหกรรม ให้เป็นไปตามหลักวิชาการด้วย

๔.๒ การดำเนินการในส่วนที่สอง มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทางโรงงานอยู่ร่วมกับชุมชนได้อย่างยั่งยืน บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) จึงได้จัดตั้งกองทุนพัฒนาชุมชนเพื่อสิ่งแวดล้อม โดยนำเงินจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท เข้าบัญชีกองทุนพัฒนาชุมชนเพื่อสิ่งแวดล้อม ธนาคารทหารไทย ตั้งแต่วันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๔๖ และจะนำเงินเข้าสมทบกองทุนดังกล่าว โดยคิดจากปริมาณกากอุตสาหกรรมปนเปื้อนที่เป็นของแข็งที่รับเข้ามาบำบัดและกำจัดในอัตราตันละ ๑๐ บาท เพื่อใช้ในการพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อมและแก้ไขปัญหาอันเกิดจากการ

ดำเนินการของบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ตลอดจนปัญหาสิ่งแวดล้อมทั่วไปในชุมชน

ด้วยจิตสำนึกและความตระหนักในเรื่องการรับผิดชอบต่อทางโรงงาน และเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรการของสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ทางโรงงานได้จัดทำโครงการ Responsible Care (RC) ดูแลตนเองด้วยความรับผิดชอบต่อ เพื่อสามารถให้โรงงานอยู่กับชุมชนได้อย่างยั่งยืน โดยทางโรงงานได้จัดทำโครงการต่างๆ หลายโครงการ อาทิเช่น เปิดโรงงานให้เป็นแหล่งศึกษาทางวิชาการแก่ทุกภาคส่วน ทั้งส่วนราชการ สถาบันการศึกษา และชาวบ้านทั่วไปให้สามารถเข้าเยี่ยมชมศูนย์กำจัดของเสียกากอุตสาหกรรมได้ ซึ่งนับตั้งแต่ดำเนินโครงการมาได้มีผู้เข้าเยี่ยมชมโรงงานแล้วทั้งสิ้นในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ จำนวน ๙๐๓ คน (๑๑๓ กลุ่ม) และปี พ.ศ. ๒๕๔๙ จำนวน ๑,๐๖๐ คน (๒๒๘ กลุ่ม) ตามลำดับ

นอกจากนั้น บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ได้ประสานงานกับทางจังหวัดสระบุรี เพื่อดำเนินการด้านชุมชนสัมพันธ์และสร้างความสมานฉันท์ในการอยู่ร่วมกันระหว่างภาคอุตสาหกรรมกับชุมชน โดยปัจจุบันอยู่ระหว่างการจัดทำระเบียบหรือร่างไตรภาคีซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนของบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ผู้แทนชุมชน และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง

๒.๓ คำชี้แจงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๓.๑ กรมควบคุมมลพิษ

ชี้แจงด้วยเอกสารและวาจา

(๑) ชี้แจงด้วยเอกสาร เมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘

ข้อมูลทั่วไป

บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ตั้งอยู่บริเวณตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการรับฝังกลบวัสดุที่ไม่ใช่แล้วที่ไม่เป็นอันตราย จากกรมโรงงานอุตสาหกรรม เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๔๐ จัดเป็นโรงงานจำพวกที่ ๓ ลำดับที่ ๑๐๑ มีพื้นที่ประมาณ ๒๒๐ ไร่ ที่ดินตั้งอยู่บนที่ลาดเชิงเขาบริเวณโดยรอบมีชุมชนอาศัยอยู่เป็นกลุ่มๆ บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ได้ให้บริการฝังกลบกากอุตสาหกรรมประเภทไม่เป็นอันตรายมาตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๔๑ จนปัจจุบันได้ปิดบ่อฝังกลบที่ ๑ แล้ว และกำลังเปิดดำเนินการฝังกลบกากอุตสาหกรรมที่ไม่เป็นอันตรายในบ่อฝังกลบที่ ๒ รวมทั้งได้ขอขยายกิจการทั้งในส่วนของกาฝังกลบกากของเสียที่ไม่เป็นอันตรายและกากของเสียที่เป็นอันตราย โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ โดยมีเงื่อนไขให้บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ต้องปฏิบัติตามมาตรการในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

สถานการณ์การดำเนินการแก้ไขปัญหา

๑. วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๔๓ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ได้รับเรื่องร้องเรียนจากองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลาไหล กรณีปัญหาน้ำเน่าเสียจากการทิ้งขยะของบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ซึ่งจากการตรวจสอบ ปรากฏว่า สถานที่ฝังกลบของบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการทำลายฤทธิ์กำจัด ทิ้ง หรือฝังสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว ท้ายประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๔๑) ได้แก่ สถานที่ฝังกลบไม่มีระบบรวบรวมและสูบน้ำชะขยะ ไม่มีระบบบำบัดน้ำชะขยะ ไม่มีคันดินโดยรอบหรือระบบจัดการน้ำฝน ทำให้น้ำเสียในบ่อฝังกลบไหลออกสู่บริเวณโดยรอบ ฯลฯ และการดำเนินการของบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดในการปฏิบัติงาน โดยมีการนำขยะหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วอื่นนอกเหนือจากที่ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๔๑) กำหนดไว้ มาฝังกลบในพื้นที่โดยไม่ได้รับอนุญาตจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งขยะดังกล่าวบางประเภทเข้าข่ายเป็นของเสียอันตราย เช่น แผลวงจรัล อิเล็กทรอนิกส์ น้ำมันเครื่องใช้แล้ว เศษฟิล์ม ฯลฯ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม จึงได้มีหนังสือแจ้งไปยังกระทรวงอุตสาหกรรมเพื่อพิจารณาสั่งการให้บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ปรับปรุงแก้ไขดำเนินการ ซึ่งต่อมากระทรวงอุตสาหกรรมได้มีหนังสือลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๔๔ แจ้งมายังกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม ว่า ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๓ พบว่า บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ได้จัดทำคันดินโดยรอบบ่อฝังกลบตั้งแต่เริ่มดำเนินการ มีระบบรวบรวมและสูบน้ำชะขยะ โดยมีบ่อสังเกตการณ์คุณภาพน้ำใต้ดินที่ตื้นน้ำ ๑ แห่ง และที่ตายน้ำ ๑ แห่ง ได้จัดทำที่คั่นแยกหรือที่พักขยะชั่วคราวที่เหมาะสม ไม่มีการนำขยะอันตรายมาฝังกลบอีก ขยะเหลวที่นำมาฝังกลบเป็นกากตะกอนจากระบบบำบัดน้ำทิ้งที่ไม่เป็นของเสียอันตราย ฯลฯ และได้ปรับปรุงแก้ไขสถานที่ฝังกลบและการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๔๑)

๒. กรมควบคุมมลพิษ ได้รับแจ้งเรื่องร้องเรียนกรณีเดียวกันจากสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ และวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๔๕ จึงได้ไปตรวจสอบข้อเท็จจริง ปรากฏว่า สิ่งปฏิกูลและวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) นำมาฝังกลบ บางส่วนเป็นขยะที่มีสารอินทรีย์สูงและมีกลิ่นเหม็น จึงได้มีหนังสือแจ้งไปยังกรมโรงงานอุตสาหกรรมเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ควบคุมดูแลการประกอบกิจการของ บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ซึ่งต่อมากรมโรงงานอุตสาหกรรมได้มีหนังสือลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๕ แจ้งว่า บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ได้ทำการปิดคลุมบ่อฝังกลบที่ ๑ แล้ว ตามหลักวิชาการ โดยสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสระบุรี และหน่วยงานท้องถิ่น ได้ร่วมกันเป็นสักขีพยาน และผู้ประกอบการจะดำเนินการปลูกพืชคลุมดินเพื่อป้องกันน้ำชะผิวดินโดยเร็ว

๓. จังหวัดสระบุรี ได้ประสานมายังกรมควบคุมมลพิษ เพื่อร่วมกับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสระบุรี และคณะกรรมการตรวจสอบปัญหาบ่อฝังกลบของบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ที่จังหวัดสระบุรีแต่งตั้งขึ้นมา ติดตามตรวจสอบ

การประกอบกิจการของ บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ในวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๔๖ ซึ่งจากการตรวจสอบ พบว่า บริเวณบ่อฝังกลบขยะมีกลิ่นเหม็นเล็กน้อย จากการเก็บตัวอย่างน้ำ จากบ่อสังเกตการณ์ภายในบริเวณพื้นที่บ่อฝังกลบของบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) มาตรวจวิเคราะห์ พบว่า มีค่าโลหะ ได้แก่ นิกเกิล แมงกานีส ตะกั่ว และอาร์เซนิก เกินเกณฑ์มาตรฐานตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ ๒๐ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๓๕ เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำใต้ดิน จึงได้มีหนังสือแจ้งไปยังกรมโรงงานอุตสาหกรรมและจังหวัด สระบุรี เพื่อควบคุมการดำเนินการฝังกลบของบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งต่อมาจังหวัดสระบุรีได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๖ แจ้งมายังกรมควบคุมมลพิษ ว่า ได้แจ้งให้สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสระบุรีประสานกรมโรงงาน อุตสาหกรรม และดำเนินการให้ บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) แก้ไข และฟื้นฟูการปนเปื้อนของโลหะหนักและมลสารต่างๆ ในน้ำใต้ดิน เพื่อป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับประชาชน ผู้ใช้น้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค และขอความร่วมมือกรมควบคุมมลพิษติดตามตรวจสอบการแพร่กระจายการปนเปื้อน

๔. นายยงยศ อติเรกสาร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต ๒ จังหวัดสระบุรี ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๔๖ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอให้สั่งระงับการฝังกลบกากอุตสาหกรรมและให้เพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการของบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน)

๕. วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๖ ประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนชุมนุมคัดค้านการประกอบกิจการฝังกลบกากอุตสาหกรรมของ บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) โดยทำการปิดกั้นถนนทางเข้า-ออก บ่อฝังกลบ ทำให้บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ไม่สามารถขนกากอุตสาหกรรมเข้าไปฝังกลบในพื้นที่ได้ ก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้งรุนแรงยิ่งขึ้น

๖. วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๖ กรมควบคุมมลพิษ ได้ร่วมประชุมชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับผลการตรวจสอบและความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการวิชาการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน ในการประชุมเพื่อพิจารณาเรื่องร้องเรียนขอความเป็นธรรมของบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) กรณีที่บริษัทเผชิญปัญหาเรื่องร้องเรียนหรือชุมนุมเรียกร้องที่ไม่เป็นธรรม

๗. วันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๖ ได้มีการประชุมคณะกรรมการประสานการจัดการสิ่งแวดล้อมและอุตสาหกรรม กรณีเรื่องร้องเรียนปัญหามลพิษจากบ่อฝังกลบกากอุตสาหกรรมของบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ซึ่งปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เสนอให้คณะกรรมการคณะกรรมการประสานการจัดการสิ่งแวดล้อมและอุตสาหกรรมกรณีเรื่องร้องเรียนปัญหามลพิษจากบ่อฝังกลบกากอุตสาหกรรมของบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) เดินทางไปตรวจสอบบริเวณบ่อฝังกลบของบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ในวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๔๖ ซึ่งภายหลังการตรวจสอบ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้แต่งตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจแก้ไขปัญหา

สิ่งแวดล้อม กรณีบ่อฝังกลบกากอุตสาหกรรมของบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) เมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๔๖ ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานภายในกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ ผู้แทนประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน เพื่อตรวจสอบ วิเคราะห์ และประเมินผลกระทบ รวมทั้ง เสนอแนะมาตรการแก้ไขปัญหา

๗.๑ จากการติดตามตรวจสอบครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๑๕-๒๙ ตุลาคม ๒๕๔๖ โดยสรุปผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงของคณะทำงานเฉพาะกิจฯ ได้ดังนี้

๑. พื้นที่ตั้งโครงการ

จากการสำรวจของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล พบว่า ลักษณะทาง ธรณีวิทยาที่พบในบริเวณดังกล่าว มี ๒ ชนิด คือ ชั้นหินร่วน ประกอบไปด้วยดินปนทรายร่วน มีความหนาประมาณ ๒-๑๐ เมตร และชั้นหินแข็งที่เรียกว่า หินไรโอไรท์ ซึ่งเป็นหินภูเขาไฟชนิด หนึ่ง มีความหนาไม่น้อยกว่า ๒๐๐ เมตร ส่วนชั้นน้ำมี ๒ ชนิด คือชั้นน้ำบาดาลในชั้นหินร่วน มีความหนาประมาณ ๒-๑๐ เมตร และชั้นน้ำบาดาลในชั้นหินแข็งซึ่งมีรอยแตกและมีบางส่วนเป็น หินผุ ซึ่งการสำรวจทางธรณีฟิสิกส์ พบว่า มีรอยแตกน้อย ยกเว้นบริเวณตอนกลางของพื้นที่ฝัง กลบ จะพบว่าเป็นรอยหินที่มีรอยแตกสลับกับหินผุ ในระดับความลึก ๑๕-๔๐ เมตร มีความยาว ประมาณ ๒๐๐ เมตร วางตัวอยู่ในแนวทิศเหนือ-ใต้ ระหว่างบ่อฝังกลบที่ ๑ กับบ่อบำบัดน้ำเสีย โดยเริ่มจากบริเวณด้านข้างบ่อฝังกลบที่ ๑ ถึงบ่อพักน้ำสุดท้ายของระบบบำบัดน้ำเสีย ซึ่งจาก สภาพดังกล่าวหากมีการรั่วซึมจากบ่อฝังกลบที่ ๑ และบ่อที่ ๒ อาจเกิดการปนเปื้อนในแหล่งน้ำใต้ ดินและน้ำผิวดินได้ นอกจากนี้ ที่ตั้งโครงการมีลักษณะเป็นพื้นที่เติมน้ำบาดาล (Recharge area)

๒. ผลการตรวจสอบน้ำชะกาก น้ำผิวดิน และน้ำใต้ดิน

๒.๑ จากการตรวจสอบน้ำชะกากในบ่อฝังกลบที่ ๑ และ ๒ โดยกรมควบคุมมลพิษ พบ นิกเกิล (Ni) และโครเมียม (Cr) ในปริมาณค่อนข้างสูง

๒.๒ จากการตรวจสอบน้ำผิวดิน ในน้ำห้วยหนองน้ำ เขียว ซึ่งเชื่อมต่อกับพื้นที่ฝังกลบโดยกรมควบคุมมลพิษ พบ นิกเกิล (Ni) โครเมียม (Cr) ตะกั่ว (Pb) และอาร์เซนิก (As) ปริมาณค่อนข้างสูง เมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำ ผิวดินประเภทที่ ๓ ตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ ๘ (พ.ศ.๒๕๓๗) โดยมี ค่านิกเกิลคิดเป็น ๒.๔ เท่าของเกณฑ์มาตรฐาน

๒.๓ จากการตรวจสอบน้ำใต้ดินบริเวณพื้นที่ฝังกลบกาก อุตสาหกรรมและบริเวณใกล้เคียง พบนิกเกิล (Ni) และโครเมียม (Cr) ในบ่อสังเกตการณ์ (ความ ลึก ๒ - ๗ เมตร) ในปริมาณค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับมาตรฐานคุณภาพน้ำใต้ดิน ตามประกาศ คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ ๒๐ พ.ศ.๒๕๔๓ โดยมีค่าสูงสุดของนิกเกิลที่ตรวจพบ ในบ่อสังเกตการณ์ (๐.๐๕๘ mg/l) คิดเป็น ๖.๔ เท่า ของค่าสูงสุดที่พบในบ่อน้ำบาดาลภายนอก พื้นที่ฝังกลบ (๐.๐๐๘ mg/l) แสดงว่า มีการกระจายตัวของโลหะหนักจากบ่อฝังกลบออกไปสู่บ่อ สังเกตการณ์ อย่างไรก็ตาม ปริมาณโลหะหนักในบ่อน้ำบาดาลของประชาชนบริเวณใกล้เคียงยังอยู่ ในเกณฑ์มาตรฐาน

๓. ของเสียอันตราย

จากการตรวจสอบกากของเสียที่บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) นำมาฝังกลบในบ่อฝังกลบที่ ๒ พบการปนเปื้อนของของเสียอันตราย ได้แก่

๓.๑ กากสี เข้าข่ายเป็นของเสียอันตรายตามหมวด ๔ ข้อ ๑๘ ประเภทของเสียจากการผลิตหรือใช้สี ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๔๐) แต่ภายหลังได้มีการตรวจสอบเอกสารข้อมูลจากบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) พบว่า กากสีดังกล่าวเป็นกากตะกอนจากระบบบำบัดน้ำเสีย ซึ่งผ่านการวิเคราะห์โดยวิธีการสกัดสารแล้ว และมีค่าอยู่ในเกณฑ์ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๔๐) จึงจัดเป็นกากอุตสาหกรรมที่ไม่เป็นอันตรายตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๔๑) และกรมโรงงานอุตสาหกรรมได้อนุญาตให้นำกากดังกล่าวออกนอกโรงงานเพื่อนำไปกำจัด

๓.๒ ถึงบรรจุสารเคมี ซึ่งจากการตรวจสอบวัดการจุดติดไฟของสารเคมีที่บรรจุอยู่ภายในถัง พบว่าสามารถจุดติดไฟได้เมื่อมีประกายไฟ และบริเวณข้างถังมีป้ายแสดงสัญลักษณ์ของเหลวไวไฟติดอยู่ ซึ่งเข้าข่ายเป็นของเสียอันตรายตามหมวด ๑ ข้อ ๑ ประเภทสารไวไฟ ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๔๐)

๔. การรั่วซึมของบ่อฝังกลบ

จากการตรวจสอบบริเวณบ่อฝังกลบ พบร่องรอยน้ำเสียและก๊าซมีเทนออกจากดินที่ปิดทับบริเวณด้านข้างของบ่อฝังกลบที่ ๑ ซึ่งสูงกว่าระดับพื้นประมาณ ๒-๓ เมตร แสดงว่าระดับน้ำในบ่อฝังกลบมีปริมาณค่อนข้างสูง และอาจมีการรั่วซึมของน้ำเข้าหรือออกจากบ่อฝังกลบ

๕. การปฏิบัติตามมาตรการในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

จากการตรวจสอบของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ไม่ปฏิบัติตามรายละเอียดในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) เช่น บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ปิดคลุมบริเวณพื้นที่ที่ยังดำเนินการฝังกลบด้วยตาข่าย Geonet และปิดคลุมด้วยผ้าใบที่สามารถป้องกันการซึมของน้ำฝนลงสู่บ่อฝังกลบเพียงบางส่วนเท่านั้น และให้นำน้ำชะกากไปเก็บไว้ที่บ่อเก็บน้ำฝนบนบริเวณด้านหลังโครงการแทน การสูบน้ำชะกากไปบำบัดในระบบบำบัดน้ำเสียทางเคมี รวมทั้งนำกากอุตสาหกรรมที่มีการปนเปื้อนกากของเสียอันตรายฝังกลบในบ่อฝังกลบที่ ๒ ซึ่งเป็นบ่อฝังกลบแบบถูกหลักสุขาภิบาล (Sanitary Landfill) เป็นต้น

คณะทำงานเฉพาะกิจแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม กรณีบ่อฝังกลบกากอุตสาหกรรมของบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) และคณะอนุกรรมการประสานการจัดการสิ่งแวดล้อมและอุตสาหกรรมกรณีเรื่องร้องเรียนปัญหามลพิษจากบ่อฝังกลบกากอุตสาหกรรมของ บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ได้เสนอแนะแนวทางและมาตรการการแก้ไขปัญหา และได้แจ้งผลการตรวจสอบให้กรมโรงงานอุตสาหกรรม และจังหวัดสระบุรี

พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ซึ่งต่อมาสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสระบุรี ได้มีคำสั่งลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ พุทธศักราช ๒๕๔๖ แจ้งให้บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ปรับปรุงแก้ไขโรงงานตามผลการตรวจสอบและข้อเสนอแนะของคณะทำงานเฉพาะกิจ

๗.๒ จากการติดตามตรวจสอบครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๑๘-๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ พบว่า แหล่งน้ำผิวดินมีการปนเปื้อนของสารโลหะหนัก คณะทำงาน ได้แจ้งผลการตรวจสอบและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมให้กรมโรงงานอุตสาหกรรม และจังหวัดสระบุรี พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

๘. จังหวัดสระบุรี ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๖ แจ้งมายังกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ว่า เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๔๖ ได้มีการหารือกันระหว่างผู้แทนผู้ร้องเรียน (นางสาวประวิทย์ บุญทับ) และผู้มีอำนาจของ บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) กับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อเจรจาข้อตกลง หาข้อยุติในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงอุตสาหกรรม และจังหวัดสระบุรี ได้เจรจาข้อตกลงในกรณีที่ราษฎรตำบลหนองปลาไหล และตำบลกุดนกกเปล้า อำเภอเมืองสระบุรี ได้ร้องเรียนบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ก่อเหตุเดือดร้อนรำคาญเรื่องน้ำเสีย กลิ่น โดยสรุปผลการเจรจาได้ ดังนี้

๑) ให้กรมทรัพยากรน้ำบาดาล ทำการตรวจสอบในบริเวณพื้นที่ของ บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ว่า น้ำเสียซึ่งปล่อยออกมาจากโรงงานเป็นน้ำที่ราษฎรสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันหรือไม่ โดยให้นำน้ำดังกล่าวไปตรวจสอบคุณภาพน้ำ และขอทราบผลภายใน ๑๕ วัน

๒) ให้กรมโรงงานอุตสาหกรรม และกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกันนำวัสดุที่ฝังกลบในบ่อที่ ๑ ไปวิเคราะห์หาค่าโลหะหนัก

๓) ในระหว่างดำเนินการตามข้อ ๑ และ ๒ บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ยินดีไม่นำรถขนกากอุตสาหกรรมเข้ามาในพื้นที่

๔) ให้ประชาชนหยุดการชุมนุมผู้ร้องเรียนในระหว่างที่รอฟังผลการตรวจสอบ

๕) บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ยินดีถอนแจ้งความกล่าวโทษร้องทุกข์กับผู้ชุมนุม ตามที่ทางบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ได้ทำการแจ้งความไว้ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๖

๙. คณะทำงานเฉพาะกิจแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม กรณีบ่อฝังกลบกากอุตสาหกรรมของบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) คณะทำงานเฉพาะกิจแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม กรณีบ่อฝังกลบกากอุตสาหกรรมของ บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ได้ติดตามตรวจสอบการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขของบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ปรากฏว่าบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ได้ดำเนินการแก้ไขตามคำสั่งของอุตสาหกรรมจังหวัดแล้ว เว้นแต่บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ยังไม่ดำเนินการทำแนวป้องกันน้ำใต้ดิน (Grouting) ตามข้อเสนอแนะของคณะทำงาน เนื่องจากการรอผลการติดตามตรวจสอบ

การรั่วซึมจากบ่อสังเกตุการณ์ของคณะทำงานระยะหนึ่ง ซึ่งหากพบว่ามี การรั่วซึมจะให้บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ทำแนวป้องกันน้ำใต้ดิน (Grouting) โดยใช้ซีเมนต์หรือ ซีเมนต์ผสมสารเบนโทไนต์ฉีดรอบๆ ฐานของบ่อฝังกลบ และภายหลังได้แจ้งผลการติดตาม ตรวจสอบของคณะทำงานเฉพาะกิจฯ ให้จังหวัดสระบุรี เพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการแล้ว

๑๐. วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๔๗ บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ได้มี หนังสือมายังกรมควบคุมมลพิษ ขอความช่วยเหลือในการใช้สิทธิอันชอบธรรมเพื่อประกอบกิจการ เนื่องจากชาวบ้านปิดถนนทำให้ไม่สามารถนำกากอุตสาหกรรมเข้าฝังกลบได้ตามปกติ ก่อให้เกิด ความเสียหายเป็นจำนวนมาก

๑๑. จังหวัดสระบุรี ได้จัดการประชุมลักษณะไตรภาคีเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจ ไกล่เกลี่ยและทำความตกลงร่วมกัน เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๔๗ โดยมีมติให้ดำเนินการ ดังนี้

๑) มอบหมายส่วนราชการ/หน่วยงาน เตรียมการรองรับเหตุการณ์ซึ่งอาจ มีความรุนแรงจากการเผชิญหน้าทั้ง ๒ ฝ่าย

๒) มอบหมายตำรวจภูธรจังหวัดสระบุรีจัดทำแผนรักษาความปลอดภัย ในพื้นที่ซึ่งมีการชุมนุมเรียกร้องของประชาชน

๓) ขอความร่วมมือกรมควบคุมมลพิษและกรมโรงงานอุตสาหกรรม ดำเนินการตรวจสอบหลุมฝังกลบที่ ๑ เพื่อให้ประชาชนหมดความเคลือบแคลงสงสัย

๔) เสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พิจารณามาตรการและแนว ทางแก้ไขเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของประชาชน

๕) ประเด็นที่มีการยื่นฟ้องต่อศาลปกครอง ให้ทั้ง ๒ ฝ่ายรอคำตัดสินของศาล

๖) ให้บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ใช้เงินกองทุน สิ่งแวดล้อมและกองทุนพัฒนาตำบลที่บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) จัดตั้ง ในการช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน

๑๒. กรมควบคุมมลพิษได้เข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๔๗ เพื่อชี้แจง รายละเอียด และความเห็นเกี่ยวกับการติดตามตรวจสอบบ่อฝังกลบกากอุตสาหกรรมของบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน)

๑๓. จังหวัดสระบุรี ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๔๗ แจ้งกรมควบคุม มลพิษเกี่ยวกับการดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน กรณีบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ที่ผ่านมา ดังนี้

๑) ได้พยายามแก้ไขและยุติปัญหาด้วยหลักบูรณาการ ซึ่งพยายามที่จะให้ ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามีส่วนร่วม โดยได้แต่งตั้งคณะทำงานขึ้นมาตรวจสอบข้อเท็จจริงเพื่อหา แนวทางและกำหนดมาตรการสำหรับการแก้ไขปัญหา

๒) ได้ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ซึ่งกรมโรงงาน อุตสาหกรรมและกรมควบคุมมลพิษ ได้จัดส่งเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญมาตรวจสอบหลายครั้งเกี่ยวกับ ระบบบำบัดน้ำเสีย การป้องกันมลพิษต่างๆ

๓) มีการหารือเพื่อหาแนวทางอย่างเป็นระบบด้วยการประชุมในลักษณะไตรภาคี ระหว่างผู้แทนของประชาชนผู้เดือดร้อน ผู้แทนหน่วยงานต่างๆ และผู้แทนของบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน)

๔) ภายหลังจากได้มีการฟ้องศาลปกครอง และศาลได้มีคำสั่งกำหนดมาตรการ หรือวิธีคุ้มครองเพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา โดยให้ระงับนำกากอุตสาหกรรมเข้าไปฝังกลบในพื้นที่ เว้นแต่กากอุตสาหกรรมที่ไม่ก่อให้เกิดอันตราย ความเสียหาย หรือความเดือดร้อนแก่บุคคล หรือทรัพย์สินที่อยู่ใกล้เคียง ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี (ได้รับมอบหมายจากกระทรวงอุตสาหกรรม) ได้ใช้อำนาจตามความในมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ สั่งให้บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ถูปฏิบัติแล้วตั้งแต่วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๔๗

๑๔. วันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๔๗ มีผู้ร้องเรียนกรณีเดียวกันถึงนายกรัฐมนตรีในขณะนั้น ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้มอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (นายจาตุรนต์ ฉายแสง) ติดตามเร่งรัดแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยกรมควบคุมมลพิษได้รายงานสรุปผลการดำเนินการให้รองนายกรัฐมนตรีทราบ ซึ่งต่อมารองนายกรัฐมนตรี ได้สั่งการให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทำการเฝ้าติดตามและตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง หากพบแนวโน้มของปัญหาให้รายงานให้ทราบ

๑๕. คณะทำงานได้กำหนดแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน รวมทั้งตะกอนในแหล่งน้ำผิวดิน เพื่อเป็นการติดตามเฝ้าระวัง โดยสรุปผลการติดตามตรวจสอบจนถึงปัจจุบันได้ดังนี้

๑) ผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำบ่อสังเกตการณ์ พบว่า น้ำในบ่อสังเกตการณ์หลายบ่อในพื้นที่ บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) มีโลหะหนัก ได้แก่ นิกเกิล (Ni) อาร์เซนิก (As) และเซลีนียม (Se) มีค่าเกินเกณฑ์มาตรฐาน

๒) ผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำในบ่อบาดาลของประชาชน พบว่า น้ำในบ่อบาดาลมีโลหะหนัก ได้แก่ นิกเกิล (Ni) ตะกั่ว (Pb) มีค่าเกินเกณฑ์มาตรฐาน

๓) ผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำในบ่อสังเกตการณ์ที่ขุดขึ้นใหม่บริเวณท้ายพื้นที่ของบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๔๗ พบว่า น้ำในบ่อมีโลหะหนัก ได้แก่ นิกเกิล (Ni) ตะกั่ว (Pb) มีค่าเกินเกณฑ์มาตรฐาน

๔) คุณภาพน้ำผิวดินบริเวณโดยรอบพื้นที่ฝังกลบอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

(๒) ชี้แจงด้วยวาจา เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๘

หลังจากที่ผู้ร้องฟ้องไปยังศาลปกครองแล้ว กรมควบคุมมลพิษได้ตรวจสอบน้ำผิวดินและผลการตรวจสอบพบว่า ช่วงหลังอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ส่วนในบ่อน้ำบาดาลของชาวบ้าน ประมาณ ๑-๒ บ่อ มีค่าเกินมาตรฐานเล็กน้อย ส่วนบ่อสังเกตการณ์ที่บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ได้ขุดไว้บริเวณรอบๆ บ่อฝังกลบ ๑๕ บ่อ มี ๒-๓ บ่อที่มีค่าโลหะหนักเกิน

มาตรฐาน แต่ไม่คงที่ คือ ขึ้นๆ ลงๆ แต่ปริมาณแนวโน้มจะลดลง หลังจากนั้น รายงานไปยังกรมโรงงานอุตสาหกรรมและจังหวัดสระบุรี ให้ทราบต่อไป

ส่วนการดำเนินการกับเรื่องร้องเรียน ชาวบ้านได้ร้องเรียนไปยังนายกรัฐมนตรีนครี และมีการมอบหมายให้นายจาตุรนต์ ฉายแสง (รองนายกรัฐมนตรี) เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ นายจาตุรนต์ ฉายแสง จึงได้มอบหมายให้กรมควบคุมมลพิษและกรมโรงงานอุตสาหกรรม ทำการตรวจสอบและรายงานเกี่ยวกับข้อเท็จจริงทั้งหมดให้ทราบเป็นระยะๆ

ประเด็นเรื่องกลิ่น ทางกรมควบคุมมลพิษ ได้ตรวจสอบทุกครั้งที่เข้าไปดูในเขตโรงงาน ซึ่งในช่วงหลังนี้ได้กลิ่นน้อยมาก ไม่น่าจะส่งผลกระทบต่อชาวบ้าน โดยกรมควบคุมมลพิษ จะได้ติดตามจนถึงเดือนกันยายน ๒๕๕๘

กรมโรงงานอุตสาหกรรมได้สั่งการให้บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ทำการปรับปรุง หลังจากการตรวจสอบมีข้อเสนอแนะให้บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ทำการปรับปรุง และบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ทำการปรับปรุงจนครบตามข้อเสนอแนะ เหลือบางประเด็นที่ต้องติดตามตรวจสอบต่อไป

(๓) **ชี้แจงด้วยเอกสาร** เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๙

ผลการดำเนินการกรณีปัญหามลพิษจากบ่อฝังกลบกากอุตสาหกรรมของบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์กรีน จำกัด (มหาชน)

๑. เรื่องเดิม

ประชาชนตำบลกุดนกงเปล้า ตำบลหนองปลาไหล อำเภอเมือง และตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ได้รับความเดือดร้อนเกี่ยวกับปัญหาน้ำเสียและกลิ่นเหม็นจากการประกอบกิจการรับฝังกลบกากอุตสาหกรรมของบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ซึ่งตั้งอยู่บริเวณอำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ได้ร้องเรียนปัญหาดังกล่าวไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเรื่อยมาตั้งแต่ บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) เริ่มประกอบกิจการเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๑ จนกระทั่งเดือนกันยายน ๒๕๕๖ ได้มีการชุมนุมประท้วงที่ศาลากลางจังหวัดสระบุรี และต่อมาได้มาชุมนุมประท้วงบริเวณทางเข้าพื้นที่ฝังกลบของบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) โดยปิดกั้นมิให้รถบรรทุกนำกากอุตสาหกรรมเข้าไปฝังกลบทำให้บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) เกิดความเสียหาย และความขัดแย้งทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น ซึ่งประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนได้ร่วมกันฟ้องศาลปกครอง ซึ่งศาลได้มีคำสั่งกำหนดมาตรการหรือวิธีคุ้มครอง เพื่อบรรเทาทุกข์ชั่วคราวก่อนการพิพากษา โดยให้ระงับการนำกากอุตสาหกรรมเข้าไปฝังกลบในพื้นที่ เว้นแต่กากอุตสาหกรรมที่ไม่ก่อให้เกิดอันตราย ความเสียหาย หรือความเดือดร้อนแก่บุคคล หรือทรัพย์สินที่อยู่ใกล้เคียง ผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรีจึงได้ใช้อำนาจตามความในมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ สั่งการบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ให้อปฏิบัติตามตั้งแต่วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๗

๒. ข้อมูลทั่วไป

๒.๑ บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ตั้งอยู่บริเวณ ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการรับฝักรวมวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่เป็นอันตราย จากกรมโรงงานอุตสาหกรรม เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๐ โดยจัดเป็น โรงงานจำพวกที่ ๓ ลำดับที่ ๑๐๑ มีพื้นที่ประมาณ ๒๒๐ ไร่ บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ให้บริการฝักรวมกากอุตสาหกรรมประเภทไม่เป็นอันตรายมาตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๕๑ และได้ปิดบ่อฝักรวมที่ ๑ โดยมีปริมาตรการฝักรวมทั้งหมด ๖๗,๗๗๔ ตัน มาตั้งแต่เดือน มีนาคม ๒๕๕๖ ปัจจุบันกำลังเปิดดำเนินการฝักรวมกากอุตสาหกรรมที่ไม่เป็นอันตรายในบ่อฝักรวมที่ ๒ รวมทั้งได้ขอย้ายเข้าข่ายต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) โดยรายงาน ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ รวมทั้งได้รับอนุญาตขยายโรงงานเพื่อประกอบ กิจการปรับสภาพของเสียรวมและรับฝักรวมกากสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วที่เป็นของเสียที่เป็น อันตรายจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๖ โดยมีเงื่อนไขให้ บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ต้องปฏิบัติตามมาตรการในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ สิ่งแวดล้อม

๒.๒ สภาพบริเวณที่ตั้งของบ่อฝักรวมมีลักษณะเป็นที่ลาดเชิงเขา และเป็นพื้นที่ต้นน้ำซึ่งประชาชนใช้น้ำสำหรับทำการเกษตรและอุปโภค โดยเฉพาะในช่วงฤดูฝน บริเวณดังกล่าวจะมีฝนตกค่อนข้างมาก เนื่องจากอยู่ใกล้พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติและอุทยาน แห่งชาติพุทธรักษา บริเวณพื้นที่ตั้งบ่อฝักรวมมีรอยแตกของชั้นหิน และเป็นพื้นที่เดิมน้ำบาดาล หากบ่อฝักรวมมีการรั่วซึม จะทำให้เกิดการปนเปื้อนลงสู่แหล่งน้ำใต้ดินได้

๓. การดำเนินงานภายหลังจากที่ได้แจ้งให้คณะอนุกรรมการฯ ทราบ

๓.๑ กรมควบคุมมลพิษร่วมประชุมหารือกับจังหวัดสระบุรี เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๘ ที่ประชุมมีความเห็นให้ตั้งคณะกรรมการไตรภาคี ซึ่งประกอบด้วย ตัวแทนประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับจังหวัดและส่วนกลาง รวมทั้งสถาบันการศึกษา เพื่อดำเนินการตรวจสอบว่า บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) มีการนำกากของเสียอันตรายเข้ามาฝักรวมด้วยหรือไม่ และพิจารณาแก้ไขปัญหา ดังกล่าว เนื่องจากประชาชนยังคงมีการร้องเรียนว่า บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) มีการนำกากของเสียอันตรายเข้ามาฝักรวม แต่ภายหลังจังหวัดสระบุรีแจ้งว่า เนื่องจากปัญหากรณี บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง จึง เห็นควรให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ไปก่อน

๓.๒ กรมควบคุมมลพิษร่วมกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๗ ดำเนินการติดตามตรวจสอบสภาพปัญหาโดยตลอด ซึ่งจากการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ ผิวดินและน้ำใต้ดิน รวมทั้งตะกอนดินในแหล่งน้ำผิวดิน เพื่อเป็นการเฝ้าระวังการปนเปื้อนโลหะ หนักออกสู่สิ่งแวดล้อม ที่ผ่านมา ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๖ จนถึงปัจจุบัน (เดือนมีนาคม ๒๕๕๙) คุณภาพในแหล่งน้ำผิวดินและใต้ดินบริเวณโดยรอบพื้นที่ฝักรวมของบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน

จำกัด (มหาชน) ส่วนใหญ่มีค่าไม่เกินเกณฑ์มาตรฐาน แต่ผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำบ่อสังเกตการณ์ภายในพื้นที่ฝังกลบพบโลหะหนัก ได้แก่ นิกเกิล (Ni) อาร์เซนิก (As) เซเลเนียม (Se) และตะกั่ว (Pb) มีค่าปริมาณสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานอย่างต่อเนื่อง

๔. สภาพปัจจุบัน

๔.๑ การประกอบกิจการ

บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ประกอบกิจการรับฝังกลบกากของเสียที่ไม่เป็นอันตราย (Non Hazardous Waste) ในบ่อฝังกลบที่ ๒ และเริ่มเปิดดำเนินการรับฝังกลบกากของเสียที่เป็นอันตราย (Hazardous Waste) แล้ว

๔.๒ ปัญหาการปนเปื้อน

จากผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำผิวดินและน้ำใต้ดินรวมทั้งตะกอนดินในแหล่งน้ำผิวดินที่ผ่านมา แสดงให้เห็นว่ามีการปนเปื้อนในบริเวณพื้นที่ฝังกลบแต่ยังไม่ได้แพร่กระจายออกไปนอกพื้นที่

๔.๓ ปัญหากลิ่นเหม็น

จากการติดตามตรวจสอบและสอบถามประชาชนที่พักอาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียง พบว่า ยังคงได้รับกลิ่นเหม็นเป็นครั้งคราว ขึ้นอยู่กับสภาพภูมิอากาศและทิศทางลม แต่ปัจจุบัน (เดือนมีนาคม ๒๕๕๙) ปริมาณกลิ่นเหม็นลดลง

(๔) ซึ่งแจ้งด้วยเอกสาร ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

ผลดำเนินการกรณีปัญหามลพิษจากบ่อฝังกลบกากอุตสาหกรรมของบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ระหว่างเดือนมีนาคม – ตุลาคม ๒๕๕๙

๑. เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๙ กรมควบคุมมลพิษร่วมกับสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมโรงงานอุตสาหกรรม สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสระบุรี สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๗ และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสระบุรี ติดตามตรวจสอบการประกอบกิจการของบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ปรากฏว่า บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์กรีน จำกัด (มหาชน) เริ่มเปิดดำเนินการรับฝังกลบกากของเสียที่เป็นอันตราย (Hazardous Waste) แล้ว และขณะตรวจสอบ พบว่า บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) รับกากของเสียที่ไม่เป็นอันตราย (Non Hazardous Waste) เข้ามากำจัดมีปริมาณมากกว่าช่วงที่ผ่านมา ทำให้ขณะทำการฝังกลบมีการเปิดผ้าใบที่ใช้ปิดคลุมบ่อมากกว่าปกติ ซึ่งอาจทำให้เกิดกลิ่นเหม็นมากขึ้น คณะที่ร่วมตรวจสอบจึงได้กำชับให้ระมัดระวังเรื่องกลิ่นและน้ำเสียที่อาจเกิดขึ้นหากเกิดฝนตกแล้วไม่สามารถปิดผ้าใบได้ทัน เนื่องจากเป็นช่วงฤดูฝน

๒. จากการติดตามตรวจสอบและสอบถามประชาชนที่พักอาศัยอยู่บริเวณใกล้เคียง พบว่ายังคงได้รับกลิ่นเหม็นเป็นครั้งคราวขึ้นอยู่กับสภาพภูมิอากาศและทิศทางลม

๓. กรมควบคุมมลพิษร่วมกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๗ ทำการเก็บตัวอย่างน้ำบริเวณภายในและนอกพื้นที่บ่อฝังกลบมาตรวจวิเคราะห์ทุก ๓ เดือน เพื่อเป็นการเฝ้าระวังการปนเปื้อนโลหะหนักออกสู่สิ่งแวดล้อม ซึ่งผลการติดตามตรวจสอบตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๔๙ จนถึงปัจจุบัน พบว่า คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินและใต้ดินบริเวณพื้นที่ฝังกลบกากของเสียของบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ส่วนใหญ่มีค่าไม่เกินเกณฑ์มาตรฐาน

๔. ปัจจุบัน (เดือนตุลาคม ๒๕๔๙) ปัญหาร่องเรียนกรณีบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

(๕) ชี้แจงด้วยเอกสาร ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

ผลดำเนินการกรณีปัญหามลพิษจากบ่อฝังกลบกากอุตสาหกรรมของบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ระหว่างเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๙ – กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

๑. เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ กรมควบคุมมลพิษได้รับแจ้งเรื่องร้องเรียนจากประชาชนเกี่ยวกับปัญหากลิ่นเหม็นจากการประกอบกิจการของบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) โดยเฉพาะช่วงกลางคืนและเช้า จึงได้ไปตรวจสอบข้อเท็จจริง ปรากฏว่า ภายในบริเวณบ่อฝังกลบกากของเสียมีกลิ่นเหม็นค่อนข้างมาก จุดที่ก่อให้เกิดกลิ่นเหม็น ได้แก่ บริเวณบ่อพักน้ำชะกากของเสีย ซึ่งมีปริมาณน้ำเสียตกค้างค่อนข้างมากและไม่มีการปิดคลุมให้มิดชิด และบริเวณบ่อฝังกลบกากของเสียไม่อันตรายบ่อที่ ๒ มีการเปิดแผ่นพลาสติกที่ใช้ปิดคลุมบ่อ บริเวณที่ฝังกลบไปแล้วเป็นพื้นที่กว้างเพื่อทำการปรับแต่งบ่อเนื่องจากการทรุดตัวของกากของเสียที่อยู่ภายในบ่อ ซึ่งน่าจะเป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดกลิ่นเหม็นสร้างความเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนที่พักอาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียง ดังนั้น จึงได้ประสานไปยังกรมโรงงานอุตสาหกรรม และจังหวัดสระบุรี อาศัยอำนาจตามกฎหมายพิจารณาดำเนินการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๙

๒. กรมควบคุมมลพิษ รับแจ้งผลดำเนินการจากจังหวัดสระบุรีว่า ได้แจ้งให้สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสระบุรีดำเนินการควบคุม กำกับดูแลและติดตามตรวจสอบให้บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นตามที่กรมควบคุมมลพิษแจ้ง โดยสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสระบุรีได้ไปตรวจสอบข้อเท็จจริงร่วมกับสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสระบุรี และองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแห้ง เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ พบว่า การประกอบกิจการฝังกลบก่อให้เกิดกลิ่นเหม็นสร้างความเดือดร้อนแก่ประชาชนที่อยู่ใกล้เคียงจริง จึงมีคำสั่งให้บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ปรับปรุงแก้ไขโรงงาน และต่อมาเมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๔๙ ได้ไปติดตามตรวจสอบการแก้ไขปัญหาดำเนินการตามคำสั่งให้ปรับปรุงแก้ไขโรงงาน พบว่า บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ได้ปรับปรุงแก้ไขในระดับหนึ่งทำให้กลิ่นเหม็นลดลงจากเดิม นอกจากนี้ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสระบุรีได้กำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาในระดับเบื้องต้นและระดับยั่งยืน

**๒.๓.๒ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ชี้แจงด้วยเอกสาร ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐**

จากการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการดังกล่าวร่วมกับกรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสระบุรี สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๗ และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสระบุรี เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๐ พบว่า โครงการอยู่ระหว่างปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียแบบชีวภาพ เพื่อให้สามารถควบคุมคุณภาพน้ำทิ้งให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดและลดกลิ่นน้ำเสีย และมีการใช้สารสกัดชีวภาพทดแทนการใช้ยาปราบศัตรูพืช การฝังกลบกากของเสียที่มีกลิ่นรุนแรง เป็นต้น ทั้งนี้ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แจ้งผลการติดตามตรวจสอบพื้นที่โครงการดังกล่าวต่อกรมโรงงานอุตสาหกรรมในฐานะหน่วยงานอนุญาโต เพื่อกำกับดูแลการดำเนินงานโครงการต่อไปด้วยแล้ว

ทั้งนี้ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แนบผลการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมพร้อมทั้งข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานโครงการศูนย์บริหารและจัดการกากอุตสาหกรรม จังหวัดสระบุรี ของบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ดังนี้

๑. การปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม

มาตรการที่กำหนดไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม	รายละเอียดผลการดำเนินงานที่ยังไม่เป็นไปตามมาตรการกำหนด
๑. การฝังกลบกากของเสียที่มีกลิ่นแรงทุกครั้งให้มีการใช้น้ำยาดับกลิ่นฉีดพ่น	๑. โครงการใช้สารสกัดชีวภาพ (EM) ฉีดพ่นเพื่อลดกลิ่นกากของเสียแทนการใช้น้ำยาดับกลิ่นตามที่มาตรการกำหนด
๒. พื้นที่บนหลุมฝังกลบที่กำลังใช้งานให้ทำการปิดหลุมด้วยผ้าใบ เพื่อลดการฟุ้งกระจายของฝุ่นและกลิ่นรบกวน ทั้งนี้จะเปิดพื้นที่ให้น้อยที่สุด เฉพาะส่วนที่ดำเนินการ คือ พื้นที่เปิดในการฝังกลบแต่ละครั้งไม่เกิน ๔๐๐ ตารางเมตร และให้ปิดคลุมพื้นที่ทำงานดังกล่าวเมื่อเสร็จสิ้นการทำงานในแต่ละวัน	๒. ขณะตรวจสอบพื้นที่ พบว่า พื้นที่บนหลุมฝังกลบกากของเสียแบบสุขาภิบาลหลุมที่ ๒ และหลุมฝังกลบกากของเสียแบบปลอดภัยที่กำลังใช้งานมีการเปิดพื้นที่กว้างเกินไป และผ้าใบที่ใช้ปิดคลุมบางส่วนมีสภาพชำรุดเสียหาย
๓. มีการตรวจสอบลักษณะสมบัติน้ำเสียที่จะส่งไปบำบัดที่ระบบบำบัดน้ำเสียก่อนการบำบัด และหลังการบำบัด โดยน้ำเสียหลังการบำบัดต้องเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดโดยกระทรวงอุตสาหกรรม	๓. โครงการอยู่ระหว่างปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียชีวภาพ โดยเปลี่ยนเชื้อจุลชีพและเปลี่ยนระบบเติมอากาศเป็นระบบเติมอากาศแบบได้น้ำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบำบัด น้ำเสียและลดกลิ่นน้ำเสีย ซึ่งคุณภาพน้ำทิ้งที่ผ่านการ

มาตรการที่กำหนดไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม	รายละเอียดผลการดำเนินงานที่ยังไม่เป็นไปตามมาตรการกำหนด
	บ่อบัดยังมีค่าเกินเกณฑ์ที่มาตรฐานกำหนด โดยบริษัทฯ มีการกักเก็บน้ำชะกากของเสียไว้ภายในบ่อกักเก็บน้ำฝนปนเปื้อนประมาณ ๘,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ซึ่งได้ส่งน้ำเสียบางส่วนไปกำจัดที่โรงงานปูนซีเมนต์ ซึ่งได้รับอนุญาตจากกรมโรงงานอุตสาหกรรมและได้จัดสร้างบ่อรองรับน้ำชะกากของเสียเพิ่มเติมขนาด ๓,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร จำนวน ๒ บ่อ
๔. จัดให้มีพื้นที่สีเขียวและปลูกต้นไม้ยืนต้น เช่น ต้นตีนเป็ด สนประดิพัทธ์ เป็นแนวกันชนรอบพื้นที่โครงการ โดยมีความกว้างประมาณ ๓๓ เมตร	๔. โครงการมีการปลูกต้นไม้ยืนต้นในบริเวณพื้นที่กันชนรอบรั้วพื้นที่โครงการ แต่แนวเขตที่ดินทางด้านทิศเหนือซึ่งอยู่ใกล้ชุมชน มีการปลูกต้นไม้เพียงบางส่วนเพียงแถวเดียว อาจทำให้ไม่สามารถป้องกันการแพร่กระจายของกลิ่นเหม็น และฝุ่นละอองจากกิจกรรมการฝังกลบซึ่งไม่เป็นไปตามที่มาตรการกำหนด
๕. บริษัทต้องเสนอรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม ต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๕. สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ยังไม่ได้รับรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม ของโครงการในช่วงเดือนกรกฎาคม – ธันวาคม ๒๕๕๙

๒. ข้อเสนอแนะเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติตามมาตรการ

๒.๑ เร่งปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียให้สามารถบำบัดน้ำทิ้งให้มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดโดยเร็ว พร้อมทั้งเสนอแผนงานการจัดการน้ำเสียที่เกิดขึ้นภายในโครงการ เพื่อไม่ให้เกิดการสะสมของน้ำเสียมากเกินไปและส่งผลกระทบต่อด้านกลิ่นน้ำเสีย

๒.๒ ในการฝังกลบกากของเสียที่มีกลิ่นรุนแรงทุกครั้งให้มีการใช้น้ำยาดับกลิ่นฉีดพ่น และควบคุมพื้นที่เปิดในการฝังกลบแต่ละครั้งให้มีความเหมาะสม เพื่อป้องกันการฟุ้งกระจายของกลิ่น พร้อมทั้งปิดคลุมพื้นที่ฝังกลบเมื่อเสร็จสิ้นการทำงานในแต่ละวัน

๒.๓ จัดให้มีพื้นที่สีเขียวและปลูกต้นไม้ยืนต้นในพื้นที่กันชนรอบพื้นที่โครงการ ตามที่กำหนดไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม

๒.๔ เร่งจัดส่งรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม ของโครงการในช่วงเดือนกรกฎาคม – ธันวาคม ๒๕๔๙ ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณา

๒.๓.๓ กรมโรงงานอุตสาหกรรม

ชี้แจงด้วยเอกสารและวาจา

(๑) ชี้แจงด้วยวาจา เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๘

ผู้แทนกรมโรงงานอุตสาหกรรมชี้แจงว่า กรมโรงงานอุตสาหกรรมต้องการที่จะไม่ให้เกิดปัญหา ซึ่งได้ประสานงานร่วมกับอุตสาหกรรมจังหวัดสระบุรี โดยกำชับให้ดูแลอย่างใกล้ชิด โดยตลอดการติดตามสรุปได้ว่า

ข้อเท็จจริงเบื้องต้นเป็นดังที่รับทราบจริง แต่กรณีกลั่นเหล้า หากไม่ได้ไปอยู่ที่ปากบ่อก็จะได้กลั่นเลย บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ได้จัดการถูกต้องตามสุขลักษณะ ดีกว่าการดำเนินการของเทศบาล สังเกตว่ารายชื่อกลุ่มผู้ร้อง มีชื่อของผู้ใหญ่บ้านที่อยู่หมู่บ้านอื่นที่ไม่ใช่ที่ตั้งของโรงงานด้วย อาจจะมีเรื่องของการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้อง

กรมโรงงานอุตสาหกรรม ได้ดำเนินการอยู่ห่างๆ ผ่านทางอุตสาหกรรมจังหวัดสระบุรี ประเด็นเรื่องน้ำที่ถูกร้องว่าน้ำเสียนั้น กรมโรงงานอุตสาหกรรมได้เก็บตัวอย่างภายในหลุมฝังกลบ ปรากฏว่าโรงงานไม่ได้ทำการปล่อยน้ำทิ้งออกมาจากโรงงานเลยตั้งแต่เริ่มดำเนินการ บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) จะนำน้ำไปบำบัดและกักเก็บไว้ ส่วนที่เป็นน้ำใต้ดินได้ตรวจสอบจากบ่อสังเกตการณ์เป็นระยะๆ ก็พบว่า มีบ้างที่ค่าโลหะเกินมาตรฐานไปบ้างแต่เล็กน้อยเท่านั้น ถ้าเทียบกับขยะที่เทศบาลทำการจัดเก็บ

ผลการตรวจสอบพบว่า มีค่าไม่คงที่ ไม่แน่นอน แต่แนวโน้มจะลดลง การนำไปเปรียบเทียบกับน้ำบาดาลที่ชาวบ้านใช้นั้น ตามหลักการน้ำบาดาลบางชั้นที่ขุดขึ้นมาก็เป็นน้ำที่ใสไม่ได้ ในส่วนนี้กรมโรงงานอุตสาหกรรมได้ข้อมูลมาจากกรมควบคุมมลพิษและได้สั่งการตามมาตรา ๓๗ พระราชบัญญัติโรงงานอุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๓๕ พร้อมกับความเห็นของเจ้าหน้าที่ ให้โรงงานทำการปรับปรุงแก้ไข ไม่ใช่หมายความว่าผิดจริง โดยที่มาตรา ๓๗ แค่อาจจะก่อให้เกิดอันตราย และมีเหตุผลเพื่อเป็นการป้องกัน โดยสั่งการไปเมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ถ้ามาตรา ๓๗ จึงจะหมายความว่ากระทำผิดจริง

สภาพของคดีตอนนี้ ชาวบ้านได้ใช้สิทธิฟ้องร้องต่อศาลปกครองและสภาทนายความก็เป็นโจทก์ฟ้องด้วย ซึ่งศาลได้มีคำสั่งให้รวมคดีพิจารณา โดยมีคำสั่งให้คุ้มครองชั่วคราวไม่ให้นำขยะมาทิ้ง เว้นแต่เป็นกากขยะที่ไม่เป็นอันตราย ขณะนี้โรงงานได้รับอนุญาตให้ฝังกลบกากขยะที่อันตรายด้วย แต่จากการสอบถามทราบว่าโรงงานยังไม่ได้นำการขยะพิษมาฝังกลบ

ผู้ร้องได้ร้องเรียนไปยังหลายหน่วยงาน ซึ่งจากการตรวจสอบก็ไม่พบปัญหาและไม่เคยมีการสั่งการจากสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือกระทรวง ให้ดำเนินการใดๆ กับโรงงานเลย

เมื่อปี ๒๕๕๒ จังหวัดเคยตรวจสอบพบว่า มีน้ำเสีย ซึ่งเกิดจากระบบการกลั่นกรองของโรงงานยังไม่แล้วเสร็จนั้น กรมโรงงานอุตสาหกรรมได้สั่งการให้ทำการปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพแล้ว

(๒) ชี้แจงด้วยเอกสาร ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

กรมโรงงานอุตสาหกรรมได้จัดส่งพนักงานเจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบการประกอบกิจการของโรงงานบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๐ โดยกรมโรงงานอุตสาหกรรมได้ดำเนินการแจ้งให้จังหวัดสระบุรี ดำเนินการสั่งการปรับปรุงแก้ไขต่อไปแล้ว

ผลการตรวจสอบ บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๐

จากการตรวจสอบการประกอบกิจการของบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ตั้งอยู่ ณ เลขที่ ๑๕๐ หมู่ที่ ๘ ตำบลห้วยแห้ง อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๐ ที่ผ่านมา สามารถแบ่งใบอนุญาตตามการประกอบกิจการได้เป็น ๒ ใบอนุญาต ดังนี้

๑. บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ทะเบียนโรงงานเลขที่ จ ๓-๑๐๑-๒/๕๐ สบ ประกอบกิจการโรงงาน

- รับฝั้กลบวัสดุที่ไม่ใช่แล้วที่ไม่เป็นของเสียอันตราย
- ขยายการคัดแยกของเสียที่ไม่เป็นของเสียอันตราย
- ปรับคุณภาพของเสียรวมและรับกลบของเสียที่เป็นอันตรายและบำบัด

น้ำเสียรวม

จากผลการตรวจสอบสามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

๑.๑ หลุมฝั้กลบของเสียที่ไม่เป็นของเสียอันตราย

- ขณะตรวจสอบพบว่า มีน้ำชะกากบางส่วนไหลล้นขอบคันดินที่ปูกันระหว่างหลุมฝั้กลบที่ฝั้กลบของเสียที่ไม่เป็นอันตราย (Active Zone) กับส่วนที่ยังไม่ได้ทำการฝั้กลบ (Free Zone)

- ขณะตรวจสอบพบว่า วัสดุปูรองหลุมชนิด Geonet และ Geotextile บริเวณด้านข้างหลุมบางส่วนชำรุดฉีกขาด

- ขณะตรวจสอบไม่พบว่ามีกระบายน้ำทิ้งออกนอกบริเวณโรงงาน ส่วนระบบบำบัดน้ำเสีย น้ำชะกากจากหลุมฝั้กลบของเสียที่ไม่เป็นของเสียอันตราย เป็นระบบบำบัดแบบเคมีตามด้วยระบบบำบัดแบบชีวภาพชนิดเติมอากาศ ซึ่งระบบบำบัดแบบเคมีชุดที่มีอยู่เดิมไม่

อยู่ในสภาพใช้งานได้ และมีการพยายามนำถังคอนกรีตบางส่วนที่มีอยู่มาปรับปรุงใช้งาน ส่วนระบบบำบัดแบบชีวภาพอยู่ในช่วงการเลี้ยงเชื้อจุลินทรีย์เพื่อใช้บำบัดน้ำเสีย (Start Up) และพบว่ามีการปนเปื้อนบริเวณระบบบำบัดน้ำเสียในส่วนต้นทางของการบำบัด ได้แก่ ส่วนบ่อพักน้ำและระบบเคมีชุดที่ใช้งานอยู่ในปัจจุบัน

แนวทางแก้ไข

- ลดการเปิดพื้นที่ที่หน้างานบริเวณที่ทำการฝักรวม (Active Zone) เพื่อเป็นการป้องกันกลิ่นที่เกิดขึ้น และเป็นการลดปริมาณน้ำชะอีกทางหนึ่ง

- ก่อสร้างคันดินให้มีระดับสูงขึ้น เพื่อป้องกันน้ำชะจากไหลล้น

- ซ่อมแซมวัสดุปูรองหลุมชนิด Geonet และ Geotextile ส่วนที่ชำรุดฉีกขาดให้เรียบร้อย

- ให้บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) จัดทำและเสนอแผนระยะสั้นในการจัดหามาตรการป้องกันกลิ่นรบกวนที่เกิดขึ้น บริเวณระบบบำบัดน้ำเสีย

- ให้บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) จัดทำและเสนอแผนต่อเนื่องโดยให้จัดหาวิศวกรสิ่งแวดล้อมตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขระบบบำบัดน้ำเสียให้เป็นไปตามหลักวิชาการ รวมทั้งยืนยันว่าระบบบำบัดน้ำเสียสามารถบำบัดน้ำชะจากหลุมฝักรวมของเสียที่ไม่เป็นของเสียอันตรายได้ทั้งหมด

๑.๒ หลุมฝักรวมของเสียอันตราย

- ขณะตรวจสอบพบว่า มีน้ำชะจากบางส่วนไหลล้นขอบคันดินที่ปูกันระหว่างหลุมฝักรวมที่ฝักรวมของเสียอันตราย (Active Zone) กับส่วนที่ยังไม่ได้ทำการฝักรวม (Free Zone)

- ขณะตรวจสอบพบว่า มีของเสียอันตรายบางชนิดมีการปรับเสถียรไม่ทั่วถึง เช่น ของเสียที่บรรจุอยู่ในถุงไม่มีการฉีกถุงก่อนการปรับเสถียร

แนวทางแก้ไข

- ลดการเปิดพื้นที่ที่หน้างานบริเวณที่ทำการฝักรวม (Active Zone) เพื่อเป็นการป้องกันกลิ่นที่เกิดขึ้นและเป็นการลดปริมาณน้ำชะจากอีกทางหนึ่ง

- ก่อสร้างคันดินให้มีระดับสูงขึ้นเพื่อป้องกันน้ำชะจากไหลล้น

- จัดการให้มีการควบคุมของเสียให้มีการปรับเสถียรโดยทั่วถึง

๒. บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) ทะเบียนโรงงานเลขที่ ๓-๑๐๖-๘/๔๙ สบ ประกอบกิจการโรงงานปรับคุณภาพวัสดุที่ไม่ใช่แล้ว เพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงทดแทนและวัตถุดิบทดแทน

จากผลการตรวจสอบ ไม่พบว่ามี การก่อสร้างอาคารโรงงานและไม่มีการติดตั้งเครื่องจักร ตามที่ได้มีการแจ้งประกอบการไว้ ในวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๙ และเริ่มประกอบกิจการวันที่ ๑๓ เมษายน ๒๕๕๙

**ข้อ ๓ ความเห็นของคณะอนุกรรมการสิทธิในทรัพยากรน้ำ ชายฝั่ง แร่ และ
สิ่งแวดล้อม**

คณะอนุกรรมการสิทธิในทรัพยากรน้ำ ชายฝั่ง แร่ และสิ่งแวดล้อม ได้พิจารณา
ตรวจสอบโดยอาศัยบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.๒๕๕๐ กติการะหว่าง
ประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทาง
เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

มาตรา ๖๖ บุคคลซึ่งรวมกันเป็นชุมชน ชุมชนท้องถิ่น หรือชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิม
ย่อมมีสิทธิอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่นและ
ของชาติ และมีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากร
ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม รวมทั้งความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุลและยั่งยืน

มาตรา ๖๗ สิทธิของบุคคลที่จะมีส่วนร่วมทั้งกับรัฐและชุมชนในการอนุรักษ์
บำรุงรักษา และการได้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ และใน
การคุ้มครอง ส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ดำรงชีพอยู่ได้อย่างปกติและต่อเนื่อง
ในสิ่งแวดล้อมที่จะไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ หรือคุณภาพชีวิตของตน
ย่อมได้รับความคุ้มครองตามความเหมาะสม

การดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อชุมชนอย่างรุนแรง
ทั้งทางด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และสุขภาพ จะกระทำมิได้ เว้นแต่จะได้
ศึกษาและประเมินผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในชุมชน และจัดให้
มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียก่อน รวมทั้งได้ให้องค์การอิสระ
ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่
จัดการการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมหรือทรัพยากรธรรมชาติหรือด้านสุขภาพ ให้ความเห็นประกอบ
ก่อนมีการดำเนินการดังกล่าว

สิทธิของชุมชนที่จะฟ้องหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วน
ท้องถิ่น หรือองค์กรอื่นของรัฐที่เป็นนิติบุคคล เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายนี้ย่อมได้รับความ
คุ้มครอง

มาตรา ๘๕ รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อม ดังต่อไปนี้

...

(๕) ส่งเสริม บำรุงรักษา และคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามหลักการพัฒนาที่
ยั่งยืน ตลอดจนควบคุมและกำจัดภาวะมลพิษที่มีผลต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ และคุณภาพ
ชีวิตของประชาชน โดยประชาชน ชุมชนท้องถิ่น และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องมีส่วนร่วม
ในการกำหนดแนวทางการดำเนินงาน

กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมือง และสิทธิทางการเมือง ซึ่งประเทศไทยเข้าเป็นภาคีเมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๓๙

ข้อ ๑ ข้อ ๑ ย่อย ประชาชนทั้งปวงมีสิทธิในการกำหนดเจตจำนงของตนเอง โดยอาศัยสิทธินั้น ประชาชนจะกำหนดสถานะทางการเมืองของตนอย่างเสรี รวมทั้งดำเนินการอย่างเสรีในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

ข้อ ๒ ย่อย เพื่อจุดมุ่งหมายของตน ประชาชนทั้งปวงอาจจัดการโภคทรัพย์และทรัพยากรธรรมชาติของตนได้อย่างเสรี โดยไม่กระทบต่อพันธกรณีใดๆ อันเกิดจากความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักการแห่งผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน และกฎหมายระหว่างประเทศ ประชาชนจะไม่ถูกลิดรอนจากวิถีทางแห่งการยังชีพของตนไม่ว่าในกรณีใดๆ

ข้อ ๓ ย่อย รัฐภาคีแห่งกติกาฉบับนี้ รวมทั้งผู้ที่รับผิดชอบในการบริหารดินแดนที่ไม่ได้ปกครองตนเองและดินแดนในภาวะทรัสตี จะส่งเสริมสิทธิในการกำหนดเจตจำนงของตนเองให้บรรลุผลเป็นจริง และต้องเคารพสิทธินั้นตามบทบัญญัติแห่งกฎบัตรสหประชาชาติ

ข้อ ๔๗ จะตีความกติกานี้ในทางที่เชื่อมสิทธิที่มีมาแต่กำเนิดของปวงชนในอันที่จะอุปโภคและใช้ประโยชน์โภคทรัพย์และทรัพยากรธรรมชาติอย่างเต็มที่และเสรีมิได้

กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งประเทศไทยเข้าเป็นภาคีเมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๒

ข้อ ๑ ข้อ ๑ ย่อย ประชาชนทั้งปวงมีสิทธิกำหนดเจตจำนงของตนเอง โดยสิทธินั้นประชาชาติเหล่านั้นจะกำหนดสถานะทางการเมืองของตนโดยเสรี และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของตนอย่างเสรี

ข้อ ๒ ย่อย เพื่อจุดมุ่งหมายของตน ประชาชาติทั้งปวงอาจจัดการโภคทรัพย์และทรัพยากรธรรมชาติของตนได้อย่างเสรี โดยไม่กระทบต่อพันธกรณีใดๆ อันเกิดจากความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักการแห่งผลประโยชน์ร่วมกันและกฎหมายระหว่างประเทศ ประชาชาติจะไม่ถูกลิดรอนวิถีทางยังชีพของตนไม่ว่ากรณีใด

ข้อ ๓ ย่อย รัฐภาคีแห่งกติกานี้ รวมทั้งรัฐที่รับผิดชอบในการบริหารดินแดนที่ไม่ได้ปกครองตนเองและดินแดนในภาวะทรัสตี จะส่งเสริมให้สิทธิในการกำหนดเจตจำนงของตนเองมีผลจริงจั่ง และจะต้องเคารพสิทธินั้น ตามบทบัญญัติแห่งกฎบัตรสหประชาชาติ

ข้อ ๒๕ ไม่มีบทบัญญัติใดในกติกานี้ที่จะตีความไปในทางเสื่อมเสียต่อสิทธิที่มีมาแต่กำเนิดของประชาชาติทั้งปวง ในอันที่จะอุปโภคและใช้ประโยชน์จากโภคทรัพย์และทรัพยากรธรรมชาติของตนอย่างเต็มที่และโดยเสรี

คณะอนุกรรมการสิทธิในทรัพยากรน้ำ ชายฝั่ง แร่ และสิ่งแวดล้อม มีความเห็นว่า บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) มีการประกอบการซึ่งเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน เนื่องจากมีข้อบกพร่องในการประกอบกิจการหลายครั้งมาโดยตลอด แม้จะมีการแก้ไขปรับปรุงมาเป็นลำดับแล้วก็ตาม แต่ยังเห็นว่าต้องมีการติดตามตรวจสอบโดยใกล้ชิด และสม่ำเสมอ โดยชุมชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ เพื่อรักษาสิทธิของชุมชนที่จะอยู่ในสภาพแวดล้อมปลอดภัยต่อสุขภาพอนามัย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ข้อ ๔ มาตรการการแก้ไขปัญหา

คณะอนุกรรมการสิทธิในทรัพยากรน้ำ ชายฝั่ง แร่ และสิ่งแวดล้อม มีข้อเสนอต่อกรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมควบคุมมลพิษ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔.๑ ให้กรมโรงงานอุตสาหกรรม ร่วมกับกรมควบคุมมลพิษ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ติดตามตรวจสอบการประกอบกิจการของบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) เป็นระยะอย่างน้อยหนึ่งครั้งในรอบสามเดือน พร้อมทั้งรายงานผลการติดตามตรวจสอบต่อชุมชนโดยรอบ ทั้งนี้ ให้เริ่มดำเนินการภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับรายงานฉบับนี้

๔.๒ ให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ติดตามตรวจสอบมาตรการป้องกันแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของบริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน) เป็นระยะอย่างน้อยหนึ่งครั้งในรอบหกเดือน พร้อมทั้งรายงานผลการติดตามตรวจสอบต่อชุมชนโดยรอบ ทั้งนี้ ให้เริ่มดำเนินการภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับรายงานฉบับนี้

(นายวสันต์ พานิช)

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ประธานอนุกรรมการ

(นางรตยา จันทรเทียร)

รองประธานอนุกรรมการ

(นายชาญวิทย์ อร่ามฤทธิ์)

อนุกรรมการ

(นายบรรจง นะแส)

อนุกรรมการ

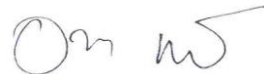
(นางภินันท์ ไชติรสเศรษฐี)

อนุกรรมการ

(นายวิพล กิติทัศนาศรัย)

อนุกรรมการ

(นางสาวอาภา หวังเกียรติ)

อนุกรรมการ

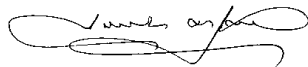

(นายศศิณ เจลิมลาภ)

อนุกรรมการ

(นายศุภกิจ นันทะวการ)

อนุกรรมการ

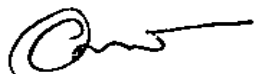
(นายขรรค์ชัย คงเสน่ห์)

เลขานุการ

(นายสุพจน์ เวชมุข)

ผู้ช่วยเลขานุการ

(นางอมรรัตน์ จุฑานิติ)

ผู้ช่วยเลขานุการ

(นายอภิสิทธิ์ พันธุ์ไว)

ผู้ช่วยเลขานุการ

นางสาวสุชिरา สิทธิจ
พิมพ์

นายขรรค์ชัย คงเสน่ห์
ตรวจ